

**Dwa miliony
na inicjatywy s. 6**

**Rusza modernizacja
dróg s. 10-11**

**Amerykańska armia
w Tarnowie s. 12**

MIESIĘCZNIK MIEJSKI

ISSN 2080-296X

TARNÓW.PL

lipiec 2016

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY NR 7 (88)

**Sportowa
ofensywa
inwestycyjna
s. 13-15**

FOTORELACJA

Tarnowski Chór Chłopięcy Pueri Cantores Tarnovienses obchodził 35 – lecie istnienia. Uroczystej mszy św. w Bazylice Katedralnej, z okazji jubileuszu, przewodniczył bp Andrzej Jeż. Po eucharystii chórzyci wykonali między innymi utwór „GLORIA” Antonio Vivaldiego. W ciągu 35 lat istnienia w chorze śpiewało 822 chłopców. Obecny skład grupy to 88 osób.

W ROLACH GŁÓWNYCH

**Bogdana Ligęza – Drwal
laureatka Tarnowskiego Dukata**

Do grona osób, które uhonorowano Dukatem Tarnowskim, prestiżowym wyróżnieniem przyznawanym osobom, które swoimi działaniami przysłużyły się miastu, dołączyła Bogdana Ligęza – Drwal. Wręczenie wyróżnienia tarnowskiej artystce zbiegło się w czasie z jubileuszem 60-lecia pracy artystycznej rzeźbiarki. W Tarnowie i okolicach znajduje się kilka prac artystki. Te bardziej charakterystyczne i rozpoznawalne to m.in. pomnik generała Józefa Bema, pomnik Ofiar II Wojny Światowej, pomniki Jana Pawła II w Złotej, czy wnętrza kościoła Matki Bożej Fatimskiej czy kościoła ks. Filipinów. Jest autorką kilkunastu pomników, wystrojów wnętrz, rzeźb wolnostojących i kompozycji mozaikowych. Jej prace znajdują się na terenie całej Polski oraz zagranicą.

**Stefan Wrona
inicjator zbiórek krwi w Tarnowie**

Jest prezesem Zarządu Oddziału Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża dla Powiatu Grodzkiego w Tarnowie od 2001 r. W ramach swojej działalności organizuje szereg przedsięwzięć promujących zdrowy styl życia, umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz honorowego krwiodawstwa. Między innymi jest inicjatorem organizowanego od kilku lat konkursu pod hasłem „Potrzebna krew – Twoja Także”. Konkurs jest skierowany do pełnoletnich uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz uczelni wyższych. W tegorocznej edycji zebrano prawie dwa tysiące litrów krwi. Jest również współorganizatorem corocznej, jednodniowej akcji „Motoserce”. Od początku jej trwania w Polsce zebrano 25 tys. litrów krwi, z czego 160 litrów w samym Tarnowie.

Kalendarium tarnowskie
20 lat temu

Komisariat policji powróci do Mościc – można było przeczytać w lipcowym wydaniu Tarnowskich Azotów. Autor tekstu tłumaczył, że gruntowny remont przedzie budynek byłego komisariatu przy ul. Ks. Indyka. Jak zapewniali przedstawiciele policji, uruchomienie nowej siedziby planowano już z początkiem kolejnego roku. Ówczesny komendant policji Władysław Padło zapewniał, że mieszkańcy będą mogli skorzystać z pomocy funkcjonariuszy w Mościcach przez całą dobę.

15 lat temu

O powstaniu nowych parkingów informował Kurier Małopolski. 50 miejsc postojowych utworzono w rejonie kompleksu basenowego przy ul. Piłsudskiego. Miasto na budowę przeznaczyło niemal 100 tys. złotych. Kolejne parkingi planowano w dzielnicy Gumniska, gdzie koło hali sportowej miało powstać 70 miejsc dla samochodów osobowych i autobusów. Przygotowywano się również do budowy placu postojowego przy obecnym Zespole Przychodni Specjalistycznych przy ul. Marii Curie-Skłodowskiej.

10 lat temu

Redakcja tygodnika Temi zastanawiała się, czy na tarnowski Rynek wrócą kwaciarki. Z sentymentem wspomniano czasy, gdy stoiska z kwiatami stanowiły stały element tej części Tarnowa. Przywoływano przykłady innych polskich miast, gdzie kwaciarnie znajdują się na zabytkowych rynkach. Okazało się jednak, że kwaciarki, które handlowały wtedy na Burku, nie były zainteresowane zmianą lokalizacji swoich stoisk. *Tam się handluje, gdzie są klienci, a klienci są na Burku, bo tu przychodzą po marchew, ziemniaki i owoce – tłumaczył Stefan Bielawski, szef Miejskich Targowisk.*

5 lat temu

Prawdziwe muzyczne szaleństwo ogarnęło Tarnów. Na Stadionie Miejskim w Mościcach 1 lipca zagrał zespół Scorpions. Legendarna grupa zgromadziła na koncercie 15 tysięcy fanów rocka. W związku z wielką imprezą muzyczną mieszkańców czekały utrudnienia na ulicach położonych w pobliżu stadionu. *Zamkniętą dla aut ul. Czerwonych Klonów będą mogły jeździć jedynie autobusy komunikacji miejskiej. Dotarcie dziś na stadion obwarowane będzie przeszkodami – przestrzegają Gazeta Krakowska.*

WW

Komisja kontra prezydent

Inwestycje o wartości blisko 99 milionów złotych, poprawa warunków dla inwestorów skutkująca nowymi miejscami pracy, niższy od planowanego deficyt budżetowy - to najkrótsze podsumowanie realizacji budżetu Tarnowa za 2015 rok. Regionalna Izba Obrachunkowa w Krakowie czyli niezależna instytucja profesjonalnie zajmująca się analizą wykonania budżetu pozytywnie zaopiniowała sprawozdanie z jego realizacji.

Mimo to Komisja Rewizyjna Rady Miejskiej w Tarnowie większością głosów opowiedziała się za wnioskiem o nieudzielenie absolutorium prezydentowi Tarnowa za wykonanie budżetu za 2015 rok. - *To pozamerytoryczna decyzja wbrew faktom i logice motywowana chęcią zdobycia władzy za wszelką cenę* – komentował publicznie Roman Ciepiela, prezydent Tarnowa.

Sytuacja nie jest nowa. Przed rokiem było podobnie i – w efekcie – Rada Miejska nie udzieliła absolutorium prezydentowi za wykonanie budżetu za 2014 rok, mimo że swoją funkcję objął dopiero... w grudniu 2014 roku. Wtedy ze względów formalno-prawnych nie mogło to skutkować inicjatywą referendalną, ale już wówczas mówiło się, że za rok ustaną przeszkody formalne i absolutorium może być pretekstem do ogłoszenia referendum w sprawie odwołania prezydenta.

W chwili zamykania tego numeru miesięcznika nie znaliśmy jeszcze wyniku głosowania Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie absolutorium, która miała zapaść podczas sesji zaplanowanej na 30 czerwca. Znane były natomiast argumenty Komisji Rewizyjnej (uzasadnienie do wniosku przygotowano już po jego przyjęciu) oraz stanowisko prezydenta, który punkt po punkcie obalał zarzuty komisji, wskazując na brak w nich logiki i pozamerytoryczny charakter. Zarówno uzasadnienie komisji przygotowane przez przewodniczącego Antoniego Ziębę jak i stanowisko prezydenta publikujemy niżej, pozostawiając czytelnikom ocenę argumentacji.

Uzasadnienie wniosku Komisji Rewizyjnej

Uchwalony (...) budżet na 2015 r. określał dochody na kwotę 580.252.279,00 zł, a w ciągu roku uległ zwiększeniu o 16.912.063,70 zł do kwoty 597.164.342,70 zł, w tym dochody majątkowe zaplanowano ostatecznie na poziomie 60.626.878,00 zł. Plan wydatków początkowo wynosił 595.040.830,00 zł i w ciągu roku zwiększył się o kwotę 27.058.199,70 zł do kwoty 622.099.029,70 zł, w tym wydatki majątkowe 107.463.301,00 zł.

Deficyt budżetu pierwotnie planowany na kwotę 14.788.551,00 zł został w ciągu roku powiększony niemal dwukrotnie do kwoty 24.934.687,00 zł.

Plan dochodów został ogółem zrealizowany na poziomie 587.488.381,66 zł, tj. w wymiarze 98,38%, przy czym w dziale 700 – Gospodarka Mieszkaniowa – w 77,36%, a w dziale Kultura i Ochrona Dziedzictwa zaledwie 67,38%.

Nie osiągnięto planowanych dochodów m.in. z tytułu podatków od nieruchomości od osób fizycznych (wyk. 87,77%) oraz wpływu z usług (94,87%).

Stwierdzono bardzo niskie wykonanie planu dochodów z majątku gminy (77,46%) z niedoborem w kwocie 4.257.117,71 zł.

Limit wydatków majątkowych nie został wykorzystany w kwocie 8.848.933,92 zł tj. w 8,23%.

Limit wydatków bieżących nie został wykorzystany w kwocie 12.913.704,07 zł, tj. w 2,51%

Planowany po zmianach deficyt w kwocie 24.934.687,00 zł ostatecznie zamknął się w kwocie 12.848.010,05 zł.

W ciągu roku 2015 r. narosło zadłużenie miasta o kwotę 10.863.066,00 zł, a odsetki od kredytów i pożyczek zostały zapłacone w łącznej kwocie 5.694.553,88 zł.

Odnotowano dwukrotny wzrost zaległości w dochodach pozostałych (poza podatkami i opłatami) z różnych dochodów (w tym opłat od dłużników alimentacyjnych).

Stwierdzono także brak dynamiki w aktualizacji opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Gminy Miasta Tarnowa (wykonano 14 aktualizacji w sytuacji, w której GMT ma 1901 działek oddanych w użytkowanie wieczyste). Zaniepokojenie budzą fakty świadczące o mało oszczędnym gospodarowaniu

Stanowisko prezydenta Romana Ciepieli

Stanowisko Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w sprawie absolutorium nosi znamiona działania pod z góry przyjętą tezę albo jest świadectwem skrajnej niekompetencji komisji lub realizacji dyspozycji politycznej, którą trzeba wykonać wbrew faktom i logice oraz interesom miasta, ale za to w służbie interesom partyjnym. **Każdy kto ma chociaż mgliste pojęcie o budżecie nie ma wątpliwości, że został on zrealizowany całkowicie prawidłowo**, a stawiane zarzuty są albo pozamerytoryczne albo absurdalne. Staranność w dbałości o finanse miasta nazywa się niegospodarnością, licząc na to, że kłamstwo powtarzane po wielokroć utrwali się w pamięci mieszkańców. W dotychczasowej historii samorządu Tarnowa podobnego przykładu dążenia do władzy za wszelką cenę i lekceważenia interesu miasta i jego mieszkańców nie było. Mając przewagę w Radzie radni klubu PiS mogą nawet uchwalić, że Ziemia jest płaska, ale z prawdą nie będzie to miało wiele wspólnego.

(...) Plan dochodów zrealizowany w 98,38 procent to wynik bardzo dobry, zwłaszcza że zgodnie z obowiązującymi przepisami zapisane w budżecie dochody to jedynie prognoza, której realizacja zależy od wielu czynników. Jedną z najważniejszych przyczyn, dla których dochodów budżetu za 2015 rok nie zrealizowano w 100 procentach była obniżka cen biletów za przejazdy komunikacją miejską, za którą radni przecież głosowali (...)

(...) Zarzut niskiego wykonania dochodów z majątku gminy budzić może tylko zdumienie. **W trakcie sesji radni wielokrotnie wnioskowali, by nie sprzedawać mienia komunalnego po niskich cenach.**

Gdy prezydent wystawiając nieruchomości na sprzedaż trzyma się tej zasady, to okazuje się, że „grzeszy” niskim wykonaniem dochodów. Fakt, że główną przyczyną spadku dochodów ze sprzedaży nieruchomości komunalnych jest notowane od 2009 roku zmniejszenie zainteresowania rynkiem nieruchomości, radni najwyraźniej nie mijają jako niewygodny dla z góry ustalonej tezy. Podobnie trudno poważnie traktować zarzut dotyczący wzrostu zaległości z tytułu dłużników alimentacyjnych. **Od kilku lat ściągalskość (wyraźnie wyż-**

budżetem wskazujące raczej na niegospodarność. Nieprzekonujące jest uzasadnienie dla wydatków na projekty dot. wdrażania inteligentnych specjalizacji (Smart City, Centrum Usług Wspólnych, Tarnowskie Gniazda Innowacyjnych Specjalizacji). Przygotowane raporty i analizy, na które przeznaczono ok. 800 000 zł są przykładem działań „futyrystycznych”, a ich efektywność operacyjna nie znajduje realnego umocowania w finansowych możliwościach budżetu miasta.

Wydatkowanie ok. 500 000 zł na zatrudnienie w r. 2015 pięciu doradców i asystentów Prezydenta potwierdził raport Zespołu kontrolnego Komisji Rewizyjnej bez wskazania jakiegokolwiek pozytywnego efektu działań tej grupy pracowników

Bardzo mała dbałość prezydenta o zagospodarowanie tzw. Inkubatora Przedsiębiorczości w Tarnowie (koszt inwestycji ok. 16,5 mln zł) skutkowało tym, że na dzień 31 grudnia 2015 r. obiekt w części usługowej nie był zasiedlony, a w części produkcyjnej umowy wstępne podpisały zaledwie dwie firmy.

11) Podobna sytuacja ma miejsce z inną sztandarową inwestycją tj. wybudowa-

Prezydent Roman Ciepiela: „Przykładem wyjątkowej nieuczciwości jest natomiast kwestia inkubatora przedsiębiorczości”

nym parkingiem wielopoziomowym przy ul. Do Huty, minimalnie wykorzystywanym przez mieszkańców.

12) Organizacja konkursu „Tarnów – Nowe Miasto” z wydatkowaniem na ten cel 180 000 zł w sytuacji, gdy dotyczy to w przeważającej części gruntów, co, do których miasto nie posiada praw własności, jest przykładem działań, których ewentualna realizacja stoi pod poważnym znakiem zapytania. Próby „działań wyprzedających”, angażujących spore środki, w sytuacji nie rozwiązania istoty problemu, są dowodem rozrzutności.

13) Zwraca uwagę także na nieskuteczność działań Gminy Miasta Tarnowa w dochodzeniu roszczeń względem wykonawców, a także innych osób odpowiedzialnych za modernizację ul. Krakowskiej (wizytówka miasta!), a także w staraniach o odzyskanie przepłaconych kwot za budowę łącznika autostradowego.

sza od średniej krajowej) rośnie, wszelkie instrumenty są skrupulatnie stosowane, a na prace komorników urząd nie ma wpływu. (...)

Prezydent Roman Ciepiela: „W dotychczasowej historii samorządu Tarnowa podobnego przykładu dążenia do władzy za wszelką cenę i lekceważenia interesu miasta i jego mieszkańców nie było”.

Zupełnym absurdem trąci argument, że deficyt był faktycznie mniejszy niż zakładano po zmianach o około 13 mln zł. **Czyżby radni żądali od prezydenta, by deficyt był większy?**

Zarzut niezrealizowania wydatków na inwestycje jest całkowicie nieprawdziwy. Mniejsza niż zakładana kwota wydana na inwestycje to efekt uzyskania niższych cen w przetargach. Czy Komisja sugeruje, by prezydent budował drożej tylko dlatego, że tyle założono w budżecie? Podobnie bałamutny jest zarzut, że nie wykorzystano limitu wydatków bieżących. Faktycznie chodzi o to, że dokonano oszczędności np. w opłatach za energię elektryczną, wydatkach na utrzymanie zimowe dróg (ładna zima) lub też wydatki z przyczyn obiektywnych były niższe (np. absencja chorobowa dzieci spowodowała mniejsze wydatki na żywienie).

Radni mają mi za złe, że de facto nie podnoszę obciążeń finansowych dla przedsiębiorców. Do tego przecież prowadzi tzw. aktualizacja opłat rocznych z tytułu wieczystego użytkowania gruntów, której radni się domagają. W praktyce może to oznaczać nawet kilkunastokrotny wzrost opłat dla przedsiębiorstw, co oznacza dodatkowe obciążenia idące czasem w setki tysięcy złotych. **Czy dodatkowe finansowe obciążenia przedsiębiorców to jest pomysł wspomnianych radnych na rozwój gospodarczy miasta?**

Przykładem wyjątkowej nieuczciwości jest natomiast kwestia inkubatora przedsiębiorczości, który oficjalnie został oddany do użytku 15 grudnia

2015. Nie dość, że działalność spółki nie jest przedmiotem oceny realizacji budżetu, to jeszcze autor uzasadnienia donosi, że na dzień 31 grudnia czyli dwa tygodnie po oddaniu inkubator nie był zasiedlony.

Dokładnie w tych samych kategoriach trzeba traktować podnoszony po raz kolejny populistyczny argument o zatrudnionych zgodnie z prawem doradcach, którzy są takimi samymi pracownikami samorządowymi jak wszyscy inni. Efekty ich pracy są znane i szczegółowo opisane, a dzisiaj jest ich zaledwie dwóch.

W uzasadnieniu znajduje się również wiele informacji nieprawdziwych jak te dotyczące roszczeń względem wykonawców ulicy Krakowskiej czy zwrotu nadpłaconych kwot za budowę łącznika autostradowego. Faktycznie to po objęciu urzędu prezydenta Tarnowa jako pierwszy skierowałem do sądu sprawę o odszkodowanie zarówno w przypadku ul. Krakowskiej jak i łącznika, a w przypadku tego ostatniego uchroniłem miasto przed bardzo prawdopodobnymi poważnymi konsekwencjami finansowymi. (...)

Podobnie potraktować trzeba zarzut dotyczący przygotowania koncepcji zagospodarowania „Owintaru”, która została przygotowana po konsultacji z właścicielami terenu po to, by po kilkunastu latach niemocy jeden z najbardziej atrakcyjnych terenów przestał wreszcie straszyć (...).

Ogółem w 2015 roku na kilkadziesiąt inwestycji wydano prawie 99 mln zł. Najbardziej kosztowne były: modernizacje i remonty kilkudziesięciu dróg, modernizacja i budowa obiektów sportowych, remonty przedszkoli i szkół. Wśród największych inwestycji są: Strefa Aktywności Gospodarczej z inkubatorem przedsiębiorczości, parking park&ride, modernizacja Miejskiego Domu Sportu (basen w Mościach), budowa boiska piłkarsko-lekkoatletycznego na os. Legionów.

Goście ze świata

Liczne imprezy plenerowe, m.in. spektakle na „Kapłanówce” i koncert na Górze św. Marcina, zaplanowano w ramach tarnowskich obchodów Światowych Dni Młodzieży. Mowa o tygodniu misyjnym poprzedzającym główne wydarzenia w Krakowie z udziałem papieża Franciszka, podczas którego w naszym mieście będą gościć setki pielgrzymów z całego świata. W drugiej połowie lipca do Tarnowa przyjadą m.in. Francuzi, Włosi, Norwegowie, Chilijczycy, Peruwianczycy, Ekwadorczycy i Amerykanie.

Na organizację spotkań podczas tygodnia misyjnego miasto przeznaczy niemal 300 tys. złotych. Pieniądze te otrzymały w konkursie ofert trzy organizacje pozarządowe, które odpowiadają za organizację imprez oraz integrację pielgrzymów przebywających w naszym mieście.

Do wspólnego świętowania zaproszeni są również mieszkańcy Tarnowa. W programie zaplanowano m.in. spektakl „Credo” na „Kapłanówce” (21 i 22 lipca) i koncert ewangelizacyjny na Górze św. Marcina (22 lipca). Nie zabraknie spotkań o charakterze religijnym. Największe z nich to impreza plenerowa w parafii bł. Karoliny Kózkówny, gdzie 22 lipca wystąpi zespół *Siewcy Lednicy*. Dwa dni później, również w tej samej parafii, zaplanowano spotkanie integracyjne młodych zza granicy i z Polski. Tydzień misyjny zwieńczy msza św. w bazylice katedralnej 25 lipca.

Na ulicy Wałowej od 21 do 24 lipca pojawią się Kramy Jakubowe. – *Kramy wzorowane są na dobrze wszystkim znanym Jarmarku Galicyjskim. Zagraniczni goście, ale także mieszkańcy, będą mogli poznać przedstawicieli ginących zawodów, zobaczyć wyroby rękodzieła, skosztować regionalnych potraw. Dla obcokrajowców będzie to świetna okazja, by poznać naszą kulturę i tradycję* – tłumaczy Maria Zawada-Bilik, dyrektor Wydziału Komunikacji Społecznej magistratu. Dodajmy, że podczas pobytu w Tarnowie pielgrzymi będą mogli również wziąć udział w wycieczkach po mieście z przewodnikami obcojęzycznymi.

Środki, które rozdysponowano w konkursach ofert, zostaną przeznaczone w głównej mierze na promocję miasta. Dla uczestników ŚDM przygotowane będą m.in. specjalne pakiety pielgrzymy, w których znajdują się: tarninowe korale, koszulki i mapy diecezji tarnowskiej przygotowane specjalnie z myślą o ŚDM przez Tarnowskie Centrum Informacji.

WW

Tarnów wysoko w rankingu

Tarnów w kategorii miast na prawach powiatu znalazł się na 9. miejscu w Ogólnopolskim Rankingu Powiatów 2015. Nagrodę odebrała sekretarz miasta Aleksandra Mizera podczas XX Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich. W zestawieniu nasze miasto wyprzedziło m.in. Kraków, Katowice czy Poznań. Tarnów otrzymał maksymalną liczbę punktów m.in. za dostosowanie urzędu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Ranking prowadzony przez Związek Powiatów Polskich oparty jest na zasadzie bezpłatnego i dobrowolnego uczestnictwa wszystkich samorządów szczebla gminnego i powiatowego. Jest to jedyne w kraju tego typu przedsięwzięcie, zarządzane na bieżąco przez ekspertów w trybie on-line. Zwycięstwo danego samorządu wiąże się z przyznaniem tytułu „Dobry Polski Samorząd”. Uczestnicy są szczegółowo oceniani w kilku kategoriach.

Autorzy rankingu dobrze ocenili nasze miasto w zakresie rozwiązań ekoenergetycznych i proekologicznych, przyznając punkty za realizację programów związanych m.in. z odnawialnymi źródłami energii. Wysokie noty pozwoliły nam zająć trzecie miejsce w kategorii miasta na prawach powiatu w Rankingu Energii Odnawialnej Związku Powiatów Polskich.

WW

KRÓTKO

Odszedł Wiesław Gwizd

Wiesław Gwizd nie żyje. Tarnowianin zmarł nagle 21 czerwca. Miał 58 lat. Był wieloletnim prezesem i trenerem Tarnowskiego Klubu Sportowego Kyokushin Karate. W sporcie zdobył wszystko: autorytet, wyjątkowe umiejętności, ale przede wszystkim szacunek wychowanków. Od lat szkolił i wychowywał młodych sportowców. – *Shihan karate traktował jak swoją życiową drogę i zaszczytał tę pasję i miłość do sztuk walki w młodych karatekach. Niech pamięć o nim na zawsze pozostanie w naszych sercach* – napisali na jednym z portali społecznościowych przedstawiciele klubu.

Nowe propozycje PWSZ

Zainteresowani kontynuowaniem edukacji na studiach podyplomowych od tego roku mogą wybierać w bogatej ofercie przygotowanej przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Tarnowie. Uczelnia rusza z kolejnymi 12 kierunkami studiów. Nabór na studia podyplomowe potrwa do 25 września. Chętni mogą wybierać spośród 17 kierunków oferowanych przez tarnowską uczelnię. Na liście znajdują się m.in. języki obce w biznesie, żywienie w sporcie czy rekreacja i odnowa biologiczna.

Finał kampanii ekologicznej

Kilkanaście ton odpadów to bilans ekologicznej kampanii edukacyjnej, podczas której udało się zebrać zużyte baterie i akumulatory, opakowania plastikowe, a także posprzątać Tarnów. Finał akcji odbył się w Parku Strzeleckim, gdzie nagrodzono najbardziej aktywne placówki i uczestników ekologicznej kampanii. – *Obserwujemy, że uczestnicy, którzy biorą udział w akcjach mają dużą świadomość ekologiczną. Zależy nam, by tę wiedzę przekazywali osobom w swoim otoczeniu: rodzicom, sąsiadom, znajomym* – tłumaczy Marek Kaczanowski, dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska.

Hey gwiazdą festiwalu

Koncert zespołu Hey zakończył tarnowską edycję Festiwalu Funduszy Europejskich „Małopolska myśli o Tobie”, który odbył się na początku czerwca na tarnowskim Rynku. Impreza pod hasłem unijnych funduszy zgromadziła setki uczestników, którzy mogli posłuchać dobrej muzyki, a przy okazji zasięgnąć porad specjalistów lub porozmawiać z osobami, które pozyskały europejskie dofinansowanie na prowadzenie działalności.

WW

Krew dla życia

Efekty działalności tarnowskich młodzieżowych klubów honorowych dawców krwi w 2015 roku podsumowano podczas odbywającej się w Sali Lustrzanej uroczystości zorganizowanej z okazji Światowego Dnia Honorowego Dawcy Krwi. Rekordzistą w tej dziedzinie okazała się Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa, a spośród szkół ponadgimnazjalnych najlepiej wypadł Zespół Szkół Budowlanych. Wśród „dorosłych” prym wiódł klub PCK przy Grupie Azoty. W sumie w ubiegłym roku tarnowscy krwiodawcy oddali blisko dwa tysiące litrów krwi.

Reprezentacja PWSZ w Tarnowie podczas uroczystości, w trakcie której uhonorowano dyplomami i symbolicznymi statuetkami tarnowskich krwiodawców.

Tarnowski oddział Polskiego Czerwonego Krzyża od kilku lat organizuje konkurs pod hasłem „Potrzebna krew – Twoja Także”. Konkurs jest skierowany do pełnoletnich uczniów szkół ponadgimnazjalnych oraz uczelni wyższych. – *To, co robicie jest bardzo ważnym, istotnym działaniem, które wypływa z wrażliwości i chęci pomocy drugiemu człowiekowi. Istnieją różne formy pomocy, ale ta jest wyjątkowa, bo pozwala wyzdrowieć, a często także ratuje życie* – podkreślał Stefan Wrona, prezes

Oddziału Rejonowego PCK w Tarnowie dla Powiatu Grodzkiego.

W 2015 roku w konkursie wzięło udział 19 szkolnych klubów HDK PCK oraz dwa kluby z wyższych uczelni. Najwięcej, 185,950 litrów, zebrała młodzież z Zespołu Szkół Budowlanych, na drugim miejscu uplasował się Zespół Szkół Ekonomiczno – Gastronomicznych z wynikiem 122,750 litrów, a stawkę zamknął Zespół Szkół Technicznych z rezultatem 84,600 litrów krwi. Z kolei wśród uczelni wyższych

niekwestionowanym liderem okazała się Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa z wynikiem 313,400 litrów, na drugim miejscu było Wyższe Seminarium Duchowne, które zebrało 35,550 litrów krwi. Pozostałą ilość krwi oddali honorowi krwiodawcy z „dorosłych” klubów HDK, działających m.in. przy Grupie Azoty, Fabryce Silników Elektrycznych Tamel. W akcję mocno włączyli się także reprezentanci służb mundurowych.

(AH)

Dwa miliony na inicjatywę mieszkańców

Ruszyła piąta edycja budżetu obywatelskiego. Tym razem do dyspozycji mieszkańców przekazano dwa miliony złotych. – W tym roku nie będzie podziału na projekty ogólnomiejskie i projekty osiedlowe. Wynika to stąd, że zwiększyliśmy budżet rad osiedli. W efekcie w sumie mieszkańcy zadecydują o wydatkach na kwotę blisko 5,6 mln złotych – tłumaczy sekretarz miasta Aleksandra Mizera. Projekty będzie można zgłaszać do 29 lipca.

Proponować będzie można inicjatywy, które przyczynią się do rozwoju miasta, czyli m.in. te związane z modernizacją infrastruktury miejskiej czy te o charakterze kulturalnym, edukacyjnym. Zgłoszenie musi być poparte podpisami co najmniej 100 osób. Projekty mogą przedstawiać wyłącznie mieszkańcy Tarnowa za pomocą formularza, który udostępniony jest na stronie www.tarnow.pl.

Po skompletowaniu wszystkich wniosków Urząd Miasta przystąpi do ich weryfikacji w zakresie spełnienia wymagań for-

malnych określonych w regulaminie. 2 września ogłoszona zostanie lista projektów odrzuconych i projektów dopuszczonych do głosowania. O tym, czy zgłoszona inwestycja zostanie zrealizowana, zdecydują mieszkańcy Tarnowa w odrębnym głosowaniu, które potrwa od 19 do 28 września. Projekty wybrane przez tarnowian zostaną opublikowane 30 września.

W tym roku zmieni się także sposób wyboru projektów do realizacji. Głosować będzie można wyłącznie elektronicznie, a uprawnieni do tego będą mieszkańcy wpisani do rejestru wyborców oraz mieszkańcy niepełnoletni w wieku od 16 lat, posiadający Tarnowską Kartę Miejską w wersji premium. Osoby,

{ Suma realizacji jednego projektu nie może być mniejsza niż 100 tysięcy złotych.

które nie posiadają dostępu do Internetu, będą mogły zagłosować w jednym z kilkudziesięciu specjalnie przygotowanych na tę okazję punktów. Wykaz punktów zostanie podany na początku września. W momencie głosowania każdy z mieszkańców będzie mógł obserwować zainteresowanie danym projektem i jego aktualną lokatę. Szczegółowe informacje na temat tegorocznej edycji budżetu obywatelskiego można znaleźć w regulaminie dostępnym na stronie www.tarnow.pl.

KS

Gwiazda, jarmark i nagrody

Kilka tysięcy osób obchodziło tegoroczne święto miasta, czyli *Zdearzenia*. Koncerty plenerowe, zabawy na świeżym powietrzu czy Jarmark Galicyjski, to tylko niektóre z atrakcji, z jakich mogli korzystać mieszkańcy w czasie trzydniowego świętowania. Na organizację tegorocznych Dni Tarnowa miasto przeznaczyło 180 tysięcy złotych.

Nagrodzeni z kulturą

Podczas inauguracji *Zdearzeń* przyznano Nagrody Miasta Tarnowa w dziedzinie kultury oraz stypendia artystyczne. Nagroda za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej tym razem trafiła do tarnowskiego fotografa - Tadeusza Koniarza. Wyróżnieniem za osiągnięcia w upowszechnianiu kultury został uhonorowany Piotr Pociask – gitarzysta i aranżer. „Mecenasem Kultury Tarnowa” zostało radio RDN Małopolska natomiast młody perkusista, Kevin Mielewczyk, został okrzyknięty „Nadzieją roku”. Tegoroczna „Nagroda Honorowa” za całokształt pracy artystycznej trafiła do Teresy i Henryka Błażejów. W tym roku po raz drugi przyznano również stypendia osobom zajmującym się twórczością artystyczną. Wysokość stypendium to pięć tysięcy złotych, natomiast nagrody przyznawano w sześciu kategoriach. Stypendyści nagrodę mają przeznaczyć na realizację w danym roku kalendarzowym określonego przedsięwzięcia w zakresie twórczości artystycznej, związanej z Tarnowem. Ogłoszono także wyniki plebiscytu tarnowskich jednostek kultury na „Nauczyciela z kulturą”.

Tarnowski rynek podczas koncertu Dawida Podsiadło.

Muzyczne świętowanie

- Mam nadzieję, że nie popsujemy wam nastroju naszą muzyką – mówił Dawid Podsiadło, który – jak na gwiazdę przystało – przyciągnął najliczniejszą publiczność. Z chwili na chwilę atmosfera była coraz bardziej gorąca. Najbardziej znane przeboje artysty śpiewała już niemal cała widownia.

Z kolei Abba Show i Chrzęszcze wehikułem czasu zabrali nas w lata 60. i 70. – *Dla mnie to wyjątkowy moment, obchodzę dziś swój wieczór paniński. Ta sentymentalna podróż do młodości moich rodziców pozwoli mi dodatkowo zapamiętać te chwile na dłużej* – mówiła Magda, przyszła panna młoda. Sentymentalnie było też w Parku Strzeleckim. Któż z nas nie ma wspomnień związanych tym miejscem? Ten znany i kochany przez kilka pokoleń tarnowian park obchodzi w tym roku 150 – lecie istnienia. Dźwięki muzyki ludowej wypełniły ogród miejski, gdzie licznie przybyli mieszkańcy świętowali jubileusz jednego z najpopularniejszych miejsc w Tarnowie.

Tradycja w galicyjskim wydaniu

Jednym z głównych punktów Dni Tarnowa był Jarmark Galicyjski. Na dwa dni ulica Wałowa zamieniła się w targ różności, gdzie znaleźć można było rękodzieła artystyczne, wygasające rzemiosło oraz niepowtarzalne wyroby i pro-

dukty kulinarne. – *Tarnowianki lubią biżuterię wykonaną ręcznie, zapewne dlatego, że jest niepowtarzalna, a panowie chętnie kupują dla swoich dam takie wyroby, bo chcą, żeby i one tak się czuły* – opowiadała Beata Jarmułka prowadząca kramik z rękodziełem. Także amatorzy pysznego jedzenia byli ukontentowani, feeria smaków i aromatów unosiła się na całym deptaku za sprawą regionalnych smakołyków.

Dni miasta w Tarnowie są organizowane od lat 70 –tych. W 1972 roku, właśnie w czasie miejskiego święta, z wieży ratusza po raz pierwszy zabrzmiał hejnał. Rok rocznie skupiają liczne grono miłośników miasta i dobrej zabawy.

Laureatami stypendium artystycznego w tym roku zostali: Andrzej Grabowski, Piotr Filip, Jakub Kitajewski, Piotr Wątroba, Bartłomiej Bałut, Beata Motuk, Jacek Janicki, Damian Rękas, Anna Podkościelna-Cyz, Sławomir Ramian, Tomasz Boruch, Michał Książek, Piotr Niedojadło oraz duet: Anna Mikuła i Jakub Margosiak.

Tytuł „Nauczyciel z kulturą” oraz grant w wysokości pięciu tysięcy złotych dla szkoły w której uczy nagrodzony, otrzymało sześciu nauczycieli: Marcin Zaród z V LO, Alicja Czerwińska-Franek z ZSE-O, Małgorzata Cichoń z ZSM-E, Mieczysław Czosnyka z ZSO-iT, Łukasz Wojtanowski z ZSP oraz Ewa Gawron z ZSO nr 2.

Park Strzelecki – koncert plenerowy

PULS BIZNESU

Investycja za 30 milionów

Zgodnie z zapowiedziami rusza nowa inwestycja w Tarnowie. Dzięki uruchomieniu produkcji przez należącą do grupy CAN-PACK spółkę CP-RE, w hali przy ul. Kochanowskiego 30 zatrudnienie znajdzie nawet 60 osób. Koszt inwestycji to około 30 mln złotych. Dotychczas spółka miała w Tarnowie swój magazyn opakowań metalowych przy ul. Kochanowskiego oraz niezabudowaną działkę w sąsiedztwie magazynu. Dzięki uruchomieniu możliwej szybkiej ścieżki podejmowania decyzji administracyjnych dla planowanej inwestycji ukończenie robót będzie możliwe prawdopodobnie jeszcze w tym roku.

Tarnów w 2030 roku

Co należy zrobić, by miasto stało się lepszym miejscem do życia, jak wykorzystać potencjał gospodarczy Tarnowa – to tylko niektóre tematy, o których dyskutowano podczas konferencji Pracownia Miast, akcji społecznej Gazety Wyborczej, odbywającej się 8 czerwca w Tarnowskim Centrum Kultury. Eksperti, mieszkańcy i samorządowcy dyskutowali o wizji naszego miasta za kilkanaście lat, problemach demograficznych, sytuacji na lokalnym rynku pracy i o tym, jakie inwestycje mogą zmienić wizerunek Tarnowa. Sporo miejsca poświęcono tematyce wyludniania się miast. Eksperti zgodnie stwierdzili, że z tą problematyką oraz zjawiskiem migracji będzie musiała wkrótce zmierzyć się cała Polska.

Praca dla młodych

Płatne staże, szkolenia i konsultacje zawodowe oferowane są w ramach projektu „Praca dla młodych”. Program skierowany jest do osób w wieku 15-29 lat, które pozostają bierne zawodowo. Jak tłumaczą przedstawiciele Izby Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie, będący koordynatorami projektu, celem działań jest aktywizacja społeczna i zawodowa młodych. W ramach projektu organizowane będą szkolenia zawodowe dostosowane indywidualnie do potrzeb każdego uczestnika. Przewidziano również możliwość odbywania płatnego stażu. Osoby, które zdecydują się na udział w szkoleniach, będą mogły zdać egzaminy, które dają uprawnienia do wykonywania zawodu np. operator CNC, operator parki, wózka widłowego.

WW

Nie będzie zwolnień w „Gazach”

Pracownicy tarnowskiego oddziału Polskiej Spółki Gazownictwa nie muszą obawiać się zwolnień, mimo zmian strukturalnych w spółce. – Do Tarnowa zostanie przeniesiona część kompetencji centrali. Nie można mówić o likwidacji i umniejszeniu rangi zakładu. Wręcz przeciwnie, będzie to skutkowało zwiększeniem zatrudnienia, gdyż będą potrzebni dodatkowi pracownicy do obsługi nowo powstałych departamentów – zapewnia Artur Michniewicz, rzecznik prasowy spółki.

Po przekształceniu w zakład gazowniczy siedzibę w mieście znajdą departamenty: taryf, teleinformatyki, zaopatrzenia gospodarki magazynowej i zakupów oraz departament rachunkowości, łącznie z windykacją finansową. – Mam nadzieję, że te deklaracje zostaną dotrzymane, bo miejsca pracy to sprawa kluczowa dla mieszkańców – komentuje prezydent Roman Ciepela, który na początku czerwca spotkał się w tej sprawie z Jarosławem Wróblem, prezesem PSG.

Od początku kwietnia trwały rozmowy w spółce dotyczące nowej strategii, nowego systemu motywacyjnego i nowej struktury firmy. Niepokój pracowników wywołała informacja o tym, że oddział ma zostać przekształcony w jeden z zakładów gazowniczych. Przeciwny takiemu rozwiązaniu był prezydent Roman Ciepela, który w piśmie do prezesa spółki Jarosława Wróbla ostrzegał przed skutkami takiej decyzji, zwracając się o poparcie także do posłów Ziemi Tarnowskiej oraz miejskich radnych.

Efekt był taki, że podczas zainicjowanego przez prezydenta spotkania prezes Wróbel zapewnił, że władze firmy wykluczają zwolnienia, a przeniesienie poszczególnych zadań centrali do Tarnowa oznacza, iż wspomniane departamenty będą odpowiadały za obsługę spółki w całym kraju.

Przypomnijmy, że do połowy czerwca spółka prowadziła konsultacje ze związkami zawodowymi, które podpisały porozumienie w sprawie zmian strukturalnych w spółce. Jak podkreślają przedstawiciele spółki ostateczna decyzja w sprawie spółki będzie należała do akcjonariuszy, którzy podejmą ją podczas walnego zgromadzenia zaplanowanego w połowie lipca.

WW

Duże pieniądze na innowacje

Wystartowała pierwsza edycja konkursu Tarnowska Innowacja 2016. To propozycja dla tych, którzy myślą nieszablonowo, chcą zmienić coś w swoim otoczeniu biznesowym lub zawodowym, wciąż udoskonalają istniejące rozwiązania. Tarnowscy innowatorzy, którzy chcą pochwalić się swoim projektem przed światem, zostaną nagrodzeni nagrodami finansowymi o łącznej wartości 54 tys. zł!

Specjalnie powołana kapituła przyzna nagrody w pięciu kategoriach: promotor, pionier, kreator, kadet i adept innowacji. Tytuł promotora może otrzymać firma sektora małych i średnich przedsiębiorstw zarejestrowana i prowadząca działalność gospodarczą na terenie Tarnowa. Nagrodę pioniera przewidziano dla pracownika naukowego realizującego projekt badawczo-rozwojowy na jednej z tarnowskich uczelni. Z kolei kreatorem mogą zostać pełnoletni mieszkańcy Tarnowa. Tytuł kadeta otrzyma student tarnowskiej uczelni, natomiast adepta – uczeń szkoły ponadgimnazjalnej. **Autory najlepszyc projektów mogą liczyć odpowiednio na 25, 12, 8, 6 i 3 tysiące złotych.**

– Konkurs skierowany jest do wszystkich mieszkańców, zarówno do uczniów tarnowskich szkół ponadgimnazjalnych, studentów, pracowników naukowych, jak i przedstawicieli sektora małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność w naszym mieście – zachęca Piotr Augustyński, zastępca prezydenta ds. rozwoju gospodarczego. Ideą konkursu jest promocja szeroko pojętych innowacji. Na czym powinna polegać? Na przykład na wdrożeniu nowego – lub znacząco udoskonalonego – produktu, wyrobu, usługi lub procesu. Mogą to być również przedstawione nowe metody, np. marketingowe czy organizacji pracy.

Zgłoszenia przyjmowane są do 30 września w Wydziale Rozwoju Gospodarczego magistratu – ul. Mickiewicza 6, pok. 116; tel. 14 688 26 46. Szczegółowe informacje i regulamin konkursu dostępne na stronie www.tarnow.pl.

WW

STO TYSIĘCY ZA ENERGIĘ

Niemal 500 uczestników z całego świata uczestniczyło w 9. Forum Inwestycyjnym w Tarnobrzegu. Po raz drugi przyznano nagrodę Start-up Award w wysokości 100 tys. złotych dla najbardziej obiecującego biznesu. Rozstrzygnięto też debiutujący na forum konkurs Robot Show dla młodych konstruktorów, którego zwycięzca otrzymał 10 tys. zł. Wydarzeniem bez precedensu było wyjazdowe posiedzenie Komisji Polityki Gospodarczej (ECON) Europejskiego Komitetu Regionów - organu doradczego Unii Europejskiej w sprawach rozwoju miast i regionów.

Tegoroczną edycję zdominowała problematyka innowacji. Uczestnicy zastanawiali się m.in. jak tego typu rozwiązania mogą wpłynąć na rozwój przedsiębiorczości. -- *Postawienie na innowacje może stanowić klucz do sukcesu w kreowaniu nowych miejsc pracy*

– podkreślał Christian Buchmann, przewodniczący ECON. Sporo miejsca poświęcono także sposobom finansowania innowacji. – *Brakuje analizy, ile środków zostało wydanych i jaki one przyniosły efekt finansowy i ekonomiczny. Dochodzi do sytuacji kuriozalnych, że firmy*

powstają pod programy unijne – zauważył poseł Jerzy Meyszowicz. Szczegółowej analizie poddano zjawisko tzw. start-upów, ale entuzjazm dla tej idei większości panelistów studził prof. Grzegorz Kołodko. – *To, co słyszemy ciągle o tych start-upach, jest po prostu nudne. Uważam, że ekspansja konkurencyjności polskich firm powinna polegać nie na start-upach, ale na tym, by już istniejące firmy się rozwijały –* podsumował.

Forum tradycyjnie towarzyszyła gala rozdania nagród. Nagrodę Start-up Award otrzymała spółka LGM za pomysł, polegający na generowaniu większej ilości energii z istniejących urządzeń (więcej o tym w rozmowie niżej). Wyróżnienie i zaproszenie na krynickie Forum Ekonomiczne trafiły do firmy Sidly, zajmującej się konstruowaniem urządzeń teledygnalnych, które pomagają w opiece na seniorami i osobami z demencją. Ze zwycięstwa w konkursie Robot Show cieszyli się: Krzysztof Kieroński, Łukasz Lizak i Daniel Krzyżanowski. Tradycyjnie przyznano nagrody Inwestycji Roku oraz Inwestora Roku. W tym roku tytuł przypadł Sławomirowi Rusinkowi, współwłaścicielowi Grupy Maspex Wadowice oraz firmie Wilk Elektronik.

WW

Dwa lata prób i błędów

Z Justyną Wysocką-Golec, współwłaścicielką firmy LGM, rozmawia Weronika Witos

Wygraliście Start-up Award i czek na sto tysięcy złotych. Na co zamierzacie go przeznaczyć?

Jesteśmy na początku drogi, dlatego nagroda pomoże w rozwijaniu firmy. Pieniądze przeznaczymy na zbudowaniu stanowiska testowego z prawdziwego zdarzenia. Chodzi o model, który zademonstruje działanie algorytmu. Ideę łatwiej byłoby zrozumieć za pomocą demonstracji.

Na czym polega zwycięski projekt?

Uzyskujemy więcej mocy z istniejących urządzeń. Mówiąc prościej – ściągamy ograniczenia z istniejących już generatorów energii. **Jeżeli producent twierdzi, że jego generator potrafi wytworzyć trzy waty, my mówimy, że jesteśmy w stanie uzyskać z niego piętnaście.** Na podsta-

wie przeprowadzonych badań laboratoryjnych mamy potwierdzenie pięciokrotnego wzrostu odbioru mocy. Rozwiązanie możemy zastosować w przypadku samochodów hybrydowych, dronów czy energetyki wiatrowej. Chcielibyśmy, by nasz wynalazek pomógł np. riksarzom w Indiach.

Jak długo działacie na rynku?

Od czerwca, dlatego śmiało możemy powiedzieć, że jesteśmy start-upem w pełni tego słowa znaczeniu. Członkowie kapituły opowiadali, że zastanawiali się komu przyznać nagrodę: bardziej dojrzałej firmie czy też tej stawiającej pierwsze kroki. Cieszy nas, że zdecydowali się na tę drugą opcję (śmieszek). Nasza praca polegająca na próbach i błędach trwała aż dwa lata. Nie uznawali-

śmy, że się nie uda. Być może wynikało to też trochę z naszej ignorancji (śmieszek). Firma liczy trzy osoby. Pomysł wyszedł właściwie od panów (Wojciecha Piskorskiego i Pawła Wiktora – przyp. red.),

którzy jeździli na rowerach i potrzebowali mocniejszego źródła światła. Stwierdzili, że sami muszą wymyślić sposób na jego pozyskanie. Później ja do nich dołączyłam i podpowiedziałam, że skoro rozwiązanie działa na rowerach, to czemu nie spróbować, czy zadziała na innych urządzeniach.

Podczas forum zastanawiano się między innymi nad komercjalizacją innowacji...

Obecnie poszukujemy przede wszystkim partnera biznesowego. Dzięki imprezom takim jak forum mamy świetną okazję do bezpośredniego kontaktu z potencjalnymi klientami. Mamy nadzieję, że nie skończy się tylko na wymianie wizytówek.

RUSZA MODERNIZACJA DRÓG

Z Romanem Ciepielą, prezydentem Tarnowa, rozmawia Kamila Sacha

Trwają prace nad przygotowaniem programu modernizacji ulic w mieście. Jakie są jego podstawowe założenia?

Podstawowym założeniem programu jest stworzenie planu, harmonogramu modernizacji, budowy, przebudowy, remontu dróg obejmującego wszystkie drogi usytuowane w granicach administracyjnych miasta. Program jest opracowany w oparciu o obiektywne kryteria oceny wyboru zadań, ich zasadność i potrzeby mieszkańców. Program polega na tym, że ulice na podstawie wyznaczonych kryteriów otrzymują punkty i trafiają na listę rankingową. Pod uwagę bierzemy przede wszystkim to, czy dana ulica jest własnością gminy, czy po drodze jeździ komunikacja zbiorowa, czy przy ulicy znajdują się instytucje użyteczności publicznej, obsługujące znaczną część mieszkańców. **Ocenie poddane zostanie także to, czy dana droga posiada już dokumentację projektową, ważnym kryterium jest też liczba mieszkańców.**

Droga, która użytkowana jest przez większą liczbę mieszkańców, będzie remontowana w pierwszej kolejności?

Tak, dokładnie. Istotne jest też to, kto jest właścicielem nieruchomości, przez którą przebiega droga. Jeżeli właścicielem jest gmina, wówczas do remontu można przystąpić praktycznie od razu i dlatego to daje nam dodatkowe punkty w klasyfikacji. Oczywiście, w mieście mamy dużo dróg, gdzie ta własność jest pomieszana. Ale istnieją odpowiednie możliwości pozyskania tego terenu przez gminę, a to chociażby

poprzez dokonanie darowizny na rzecz gminy, sprzedaż za symboliczną kwotę, sprzedaż po niższej cenie niż rynkowa i w ostateczności sprzedaż za pełnym, wynegocjowanym wynagrodzeniem. Często są to tereny, których właściciel od dawna nie użytkuje.

W zeszłym roku Zarząd Dróg i Komunikacji zinwentaryzował ponad siedemset ulic w mieście. Jaka jest zatem skala potrzeb remontowych w Tarnowie?

W zasadzie w każdej z dzielnic możemy wskazać ulicę, którą należałoby

W Tarnowie jest ponad 356 km dróg. Blisko 32 km dróg są w bardzo złym stanie, a prawie 200 km to drogi w złym stanie. Stan niespełna 125 km dróg jest dopuszczalny.

wyremontować bez zbędnej zwłoki. Mam na myśli wymianę nawierzchni. Nie wszystkie drogi jednak można modernizować od razu. Najczęściej spotykamy się z problemami, że dana ulica nie posiada podbudowy czy odwodnienia, a to z kolei jest bardzo istotne. Woda, po utwardzeniu nawierzchni, musi przecież gdzieś spływać. Brak instalacji odpływu wód skutkuje przyspieszoną degradacją utwardzonej drogi, a sama woda może wpływać również na posesje przyległe do drogi. Aby wykonać takie odwodnienie, niezbędna jest odpowiednia dokumentacja.

Odpowiednia dokumentacja, roboty budowlane. To wszystko kosztuje. O jakich kwotach mowa w przypadku programu modernizacji tarnowskich dróg?

Szacuje się, że **przedsięwzięcie na taką skalę mogłoby kosztować dziesiątki milionów złotych**. Oczywiście, są to ogromne pieniądze. Po ostatnim przeglądzie dróg wiadomo, że mamy około trzydzieści dwa kilometry dróg w bardzo złym stanie i na ich remont potrzeba ponad trzydziestu milionów złotych.

Czy miasto ma możliwość pozyskania dofinansowania na poszczególne etapy robót?

Takie możliwości jak najbardziej istnieją, chociażby z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014 - 2020. Wniosek, a w zasadzie w pierwszym etapie tak zwane karty projektu na modernizację trzech ulic zostały już złożone. Są nimi ulica Spokojna od Krzyskiej do Elektrycznej, Warsztatowa wraz z rondem i ulicą Krakowską do wiaduktu kolejowego, jak również ulica Tuchowska. W lutym złożyliśmy również wniosek do Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju o dofinansowanie z subwencji ogólnej remontu części alei Jana Pawła II. Pierwszy etap modernizacji realizowany był dwa lata temu. Teraz bierzemy pod uwagę odcinek od ulicy Długiej aż do ronda Regana. Jesteśmy w posiadaniu odpowiedniej dokumentacji, a więc prace mogłoby ruszyć po wyłonieniu wykonawcy w przetargu. Jeżeli udałoby się pozyskać te środki, dofinansowanie mogłoby wynieść 50 procent wartości to jest około siedemset tysięcy złotych. Przygotowaliśmy również wymaganą dokumentację na modernizację ulicy Lwowskiej od wiaduktu kolejowego do granicy miasta, a wniosek o dofinanso-

wanie tej inwestycji ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko został już złożony.

Planowane jest także finansowanie ze źródeł, które dotychczas nie były wykorzystywane.

Prowadzimy zaawansowane rozmowy z jednym z państwowych banków w sprawie uruchomienia obligacji na remonty i modernizację dróg. Zakres prac i koszty z tym związane są tak duże, że warto poszukać dodatkowych możliwości finansowania.

Aby program modernizacji tarnowskich dróg ruszył, wymagana jest akceptacja ze strony Rady Miejskiej.

Odbyliśmy już w tej sprawie spotkanie z radnymi, prezentując szczegóły tej inicjatywy. Równocześnie przedstawiamy program wszystkim radom osiedli, które mają możliwość wskazywania swoich priorytetów i przyznawania punktów wybranym ulicom. Rady osiedli mogą też wpływać na ten ranking poprzez współfinansowanie z własnego budżetu konkretnych inwestycji. To mieszkańcy wiedzą przecież najlepiej, jakie są najpilniejsze potrzeby. W tym obszarze na pewno niezbędna jest współpraca. Radni po rozmowie z mieszkańcami zapewne także będą wносить swoje sugestie, dlatego punktacja, a co za tym idzie pozycja na liście poszczególnych dróg, może ulec zmianie.

Jeżeli program będzie gotowy, to czy mieszkańcy będą mogli sprawdzić, kiedy dana ulica zostanie wyremontowana?

Tak, jak najbardziej. Mieszkańcy będą mieć wówczas dostęp do planu remontowego i będą mogli na bieżąco sprawdzać, jakie są plany na najbliższe miesiące czy lata.

Wspomniał pan o latach. Przez jaki okres ma być realizowany program?

Mamy w mieście ponad 230 kilometrów dróg w bardzo złym lub złym stanie. Wszystko zależy od środków finansowych. Wstępnie pod uwagę brany jest okres trzech lat, ale trzeba się liczyć z jego wydłużeniem. Zakłada się, że w kolejnych latach program będzie weryfikowany i aktualizowany stosownie

do potrzeb rzeczowych i możliwości finansowych.

Może warto zastosować tańsze technologie, aby wyremontować więcej ulic w krótszym czasie?

W Tarnowie już teraz stosuje się optymalne technologie. Tam, gdzie jest to wystarczające, wymienia się wyłącznie wierzchnią warstwę nawierzchni. Są jednak tereny, gdzie droga wymaga głębszej ingerencji. Przede wszystkim podbudowa musi być dobra. Bez dobrej podbudowy nie ma dobrej drogi.

W wyniku inwentaryzacji dróg przeprowadzonej przez ZDiK każda z ulic otrzymała własną kartotekę. Przy ocenie pod uwagę wzięto m.in. kategorię drogi, stan nawierzchni i lokalizację obiektów użyteczności publicznej. Na tej podstawie przygotowano ranking planowanych do remontu dróg.

Sezon na roboty drogowe za pasem. Jakich inwestycji mogą oczekiwać mieszkańcy w tym roku?

W tegorocznym budżecie uwzględniono między innymi remont części ulicy Krakowskiej na wysokości kościoła Misjonarzy w stronę ulicy Dworcowej. Planujemy wybudować kilkadziesiąt nowych miejsc postojowych. **Nowe miejsca parkingowe powstaną chociażby przy ulicy Krupniczej, przy Szkole Podstawowej numer osiemnaście, przy Marynarki Wojennej czy ulicy Kmieciaka.** Niedawno ogłosiliśmy też przetarg na budowę zajezdni autobusowej przy ulicy Nowodąbrowskiej. Finalizujemy także budowę zatoki autobusowej przy ulicy Matki Bożej Fatimskiej. Planujemy również remont ulicy Goldhammera na odcinku pomiędzy Mickiewicza a księdza Sitki. Do tego należy dodać prace remontowe ciągów pieszych chociażby na Krasiańskiego, Dobrzańskiego czy Armii Krajowej. Prace postaramy się zaplanować tak, aby w jak najmniejszym stopniu utrudniały one życie mieszkańcom.

Dziękuję za rozmowę.

Amerykańska armia na rynku

Amerykańscy żołnierze z 2. Pułku Kawalerii Armii USA w ramach Rajdu Dragonów II gościli 31 maja w Tarnobrzegu. Prezentowaną na Rynku ekspozycję sprzętu wojskowego, w tym m.in. amerykańskich transporterów opancerzonych Stryker, oglądały tysiące tarnobrzegian. Był też czas na wspólne zdjęcia i rozmowy z żołnierzami.

- Uczestniczymy w wielkim wydarzeniu. Po raz pierwszy w historii naszego miasta armia amerykańska przez kilka godzin stacjonuje w naszym mieście. Dziękuję wszystkim tarnobrzegianom, którzy tak gorąco powitali naszych przyjaciół - mówił prezydent Roman Ciepela, zwracając się do mieszkańców. - Cieszę się, że przyszedliście na spotkanie z amerykań-

skimi i polskimi żołnierzami. To nasza pierwsza tak liczna wizyta w Tarnobrzegu, ale na pewno nie ostatnia. Jesteśmy sojusznikami na zawsze - wtórował konsul generalny Walter Braunohler.

W trakcie prezentacji wyposażenia amerykańskiego wojska pochodząca z okolic Tarnobrzega Ewelina Pikor, żołnierz amerykańskiej armii, awansowana zo-

stała ze stopnia plutonowego do stopnia sierżanta. - Jestem zadowolona, że stało się to właśnie tutaj. Bycie żołnierzem to spełnienie moich marzeń - komentowała nowa sierżant.

Swoją prezentację przygotował także 1. Batalion Strzelców Podhalańskich oraz tarnobrzegskie Zakłady Mechaniczne. Na ekspozycji znalazły się m.in.: Kołowy Transporter Opancerzony Rosomak - wersja bojowa z wieżą, pojazd Skorpion III z karabinem maszynowym czy wyrzutnia PPK Spike. Zakłady Mechaniczne zaprezentowały m.in.: rodzinę karabinów wyborowych w tym: 308 ZMT HS i UKM 200Pm.

Wydarzenie z udziałem polsko-amerykańskich żołnierzy zrobiło duże wrażenie przede wszystkim na mieszkańcach. - Bardzo dobrze, że zorganizowano taką imprezę. Dzieci mogą poznać sprzęt wojskowy, porozmawiać z żołnierzami. To coś nowego i zupełnie innego niż place zabaw - opowiadała Ewelina Mitera. - Mam bardzo pozytywne wrażenia. Coś się dzieje w Tarnobrzegu. Oby więcej takich imprez - mówił Artur Wielgus.

Tarnobrzeg był pierwszym przystankiem na mapie „Rajdu Dragonów II”. W czerwcu amerykańscy żołnierze spotkali się też m.in. z mieszkańcami Suwałk i Olsztyna. Relację z pobytu armii USA w Tarnobrzegu można oglądać na naszym kanale na YouTube: Mój Tarnobrzeg - profil oficjalny. Zdjęcia dostępne są na stronie www.tarnobrzeg.pl.

KS

MOIM ZDANIEM

Moje wrażenia z pobytu w Tarnobrzegu

kapitan John Twitty

Cieszę się, że mogę być w Polsce. To moja druga wizyta. Spędziłem dużo czasu w Drawsku Pomorskim, ćwicząc z polską armią. Polacy są bardzo gościnni. Jesteśmy im za to wdzięczni. Chętnie wrócę do Polski, ale już jako turysta.

sierżant Thomas Linville

Bardzo podoba mi się Tarnobrzeg. To piękne miasto. Mam bardzo pozytywne wrażenia z pobytu tutaj. Wszyscy się uśmiechali, machali, kiedy się pojawiliśmy. To moja pierwsza wizyta w Polsce, a zatem nowe, ciekawe doświadczenie.

sierżant Daryl Perez

Szczególnie spodobało mi się to miasto. Wszyscy byli bardzo mili. Atmosfera była przyjemna, chociaż było gorąco. W ogóle polubiłem Polskę. Macie piękne budynki, ulice. Chętnie tutaj kiedyś wrócę.

Modernizacja hali „Jaskółka” to jedna z najważniejszych inwestycji sportowych. Projekt jest gotowy.

SPORTOWA OFENSYWA INWESTYCYJNA

Zmodernizowane boiska, wyremontowane hale sportowe, przebudowane stadiony – tak już wkrótce prezentować się będą obiekty sportowe w Tarnobrzegu. Na infrastrukturę sportową miasto wyda najwięcej. Inwestycje kosztować mogą łącznie kilkadziesiąt milionów złotych.

Po pierwsze „Jaskółka”

Projekt techniczny na przebudowę obiektu jest już gotowy. Jesienią ogłoszony zostanie przetarg na roboty budowlane. Wtedy też będzie znana wartość inwestycji. Hala nie tylko zmieni swoją kolorystykę i kształt, ale także zostanie przystosowana do organizacji imprez masowych (np. koncertów) oraz do uprawiania sportów biegowych, koszykówki, piłki ręcznej, siatkówki czy tenisa. Udogodnieniem dla lekkoatletów ma być także dodatkowa bieżnia treningowa umiejscowiona pod dachem budynku. Nawierzchnia zostanie przygotowana w ten sposób, że teoretycznie można będzie na niej uruchomić nawet lodowisko. **Nowa hala pomieści maksymalnie pięć i pół tysiąca osób.** Kubatura budynku zwiększy się ponad dwa razy. Część trybun będzie składana. Do dyspozycji użytkowników będą wygodne szatnie. Obiekt będzie dodatkowo zasilany panelami fotowoltaicznymi. Kon-

strukcja - ramiona dachu - przebiegać będą ponad drogami jezdniowymi, a wyglądem przypominają ogon jaskółki. W środku powstaną cztery nowe klatki schodowe narożne zapewniające bezpieczną ewakuację. Ponadto założono, że budynek może być wykonany z zastosowaniem nowoczesnych systemów pozwalających na oszczędność energii. Planuje się zastosowanie m.in. wentylacji z odzyskiwaniem energii cieplnej oraz pasywne systemy chłodnicze. Już teraz wiadomo, że dotychczasowi użytkownicy hali muszą zapewnić sobie możliwość trenowania w innych obiektach. I tak np. od nowego sezonu szczypiarzynieci pierwszoligowego SPR-u swoje

mecze rozgrywać będą w hali Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. Prawdopodobnie od stycznia przyszłego roku „Jaskółka” zostanie całkowicie wyłączona z użytku. Szacuje się, że inwestycja może kosztować nawet kilkadziesiąt milionów złotych.

Ekologiczna hala sportowa

Wyremontowana zostanie także hala sportowo-widowiskowa Pałacu Młodzieży. Dzięki termomodernizacji obiekt przy ul. Gumnickiej nie tylko zyska nowy wygląd z zewnątrz, ale także stanie się bardziej ekologiczny i energooszczędny. Prace już się rozpoczęły, a ich koszt to przeszło dwa miliony dwieście

W połowie lipca ma być ogłoszony przetarg na wykonanie boiska o sztucznej nawierzchni poliuretanowej pomiędzy Gimnazjum nr 2 a halą I LO.

Stadion na „Błękitnych” w trakcie prac. Teren został zdrenowany. Wykonawca rozpoczął układanie nawierzchni trawiastej boiska piłkarskiego.

tysięcy złotych. W ramach robót docieplone zostaną ściany, podłogi oraz strop nad piwnicą i stropodachy zaplecza. Budynek zyska nowe okna i drzwi. Istniejące oświetlenie zostanie zamienione na energooszczędne, ledowe. Wewnątrz wymieniona zostanie także instalacja centralnego ogrzewania. Wokół obiektu z kolei powstanie nowe ogrodzenie. Przebudowana ma być także nawierzchnia dróg wewnętrznych i ciągów pieszych. – *Zmieni się na pewno komfort korzystania z hali. Obiekt będzie energooszczędny, dzięki czemu za zużycie mediów zapłacimy mniej* – mówi Jerzy Kosiba, dyrektor Pałacu Młodzieży. Prace potrwać kilka miesięcy. Te, które zaplanowano wewnątrz budynku, powinny zakończyć się w połowie października. Finał inwestycji wyznaczono na koniec marca przyszłego roku. To jednak nie wszystko. Jeszcze w tym roku Pałac Młodzieży planuje dostosowanie obiektu również do potrzeb osób niepełnosprawnych. Jak informuje Jerzy Kosiba, wniosek o dofinansowanie tych prac zo-

MOIM ZDANIEM

JAK OCENIAM MIEJSKIE INWESTYCJE SPORTOWE?

Tadeusz Gancarz, przewodniczący Komisji Sportu, Rekreacji i Turystyki, radny Rady Miejskiej

Ważniejszą inwestycją sportową realizowaną obecnie w Tarnowie jest modernizacja stadionu lekkoatletyczno-piłkarskiego na „Błękitnych”. Prace są mocno zaawansowane. Oczekujemy zakończenia zadania do połowy przyszłego roku. Najważniejsze wyzwania czekają jednak miasto przy przebudowie hali sportowo – widowiskowej „Jaskółka” i przebudowie Stadionu Miejskiego w Mościcach. W czerwcu odbyliśmy spotkanie u pana prezydenta, gdzie wspólnie z aktualnymi i przyszłymi użytkownikami „Jaskółki” wypracowaliśmy ostateczny projekt do realizacji. Hala będzie bardzo funkcjonalna oraz nowoczesna – także wizualnie.

Jarosław Wałaszek trener lekkiej atletyki KU AZS PWSZ Tarnów

Bardzo się cieszę, że wreszcie w Tarnowie coś ruszyło jeżeli chodzi o infrastrukturę sportową dla potrzeb lekkiej atletyki. Powstała już bieżnia na Osiedlu Legionów. W budowie jest stadion na Błękitnych. Bardzo prawdopodobne, że w przebudowanej hali „Jaskółka” będzie również bieżnia tartanowa pod dachem. Brawo za pomysł. Mam jeszcze nadzieję, że uda się w projekcie umieścić skocznię w dal, bo takie uwagi zgłaszałem. To w zupełności rozwiązałoby nasze problemy treningów jesienią i w zimie. O tym, że takie obiekty są potrzebne nie tylko dla zawodników, świadczy liczba osób biegających wieczorami, chociażby właśnie na obiekcie na Legionów.

Tomasz Ziomek mieszkaniec, maratończyk

Cały Park Biegowy to świetna inicjatywa! Jako biegacz cieszę się, że jest takie miejsce - z miękką nawierzchnią, z dala od jezdni i spalin. Jak dla mnie, biegającego dłuższe dystanse, maratony również, warto by wydłużyć park przede wszystkim po to, żeby treningi nie były nudne i monotonne i nie wiązały się z bieganiem w kółko. Druga sprawa to ewentualne obsadzenie przerw pomiędzy ścieżkami parku jakimś drzewkami/ krzewami. Zawsze urozmaici to widoki. Z racji coraz większej popularności biegania ścieżki biegowe w Tarnowie są bardzo potrzebne. Miękka nawierzchnia w porównaniu do asfaltu nie obciąża tak kolan i kręgosłupa. Rozbudowa parku biegowego – jestem na tak!

stał złożony w Państwowym Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. W ramach dotacji powstałyby nowe toalety, szatnia oraz podjazd.

Nowe boiska

Na to boisko w dużej mierze czekają mieszkańcy „Falklandów”. Mowa o obiekcie przy ul. Wojska Polskiego. Z inicjatywą zagospodarowania terenów „Sandowiczki” wyszli przedstawiciele klubu Westovia. - *Ten pomysł przyjęł się bardzo dobrze wśród mieszkańców. Szkolimy dzieci i młodzież, a do tego potrzebujemy obiektów. Pełnowymiarowe boisko ze sztuczną nawierzchnią będzie służyło zarówno zawodnikom Westovii, jak i mieszkańcom miasta oraz pozostałym klubom sportowym* – zaznacza Artur Koza, prezes Westovii.

W rejonie tym **wybudowane zostanie boisko o nawierzchni ze sztucznej trawy o wymiarach 90m x 60m wraz z trybuną dla około 150 osób.** Ponadto zaplanowano umiejscowienie wiaty dla zawodników rezerwowych. Całość ma zostać oświetlona i ogrodzona. Dodatkowo na sąsiadującym terenie wymieniona zostanie nawierzchnia boisk do koszykówki i siatkówki z asfaltowej na poliuretanową. Powstanie także plac zabaw z siłownią plenerową. W lecie ogłoszony ma być przetarg na roboty budowlane. Wtedy też poznamy dokładną wartość inwestycji.

Obiekt przy ul. Wojska Polskiego to nie jedyne boisko w Tarnowie przeznaczone w tym roku do modernizacji. W budżecie miasta zabezpieczono również środki finansowe na remont boiska przy Gimnazjum nr 4 i Szkole Podstawowej nr 8. W ramach inwestycji **powstanie boisko wielofunkcyjne o wymiarach 55 m x 26 m o nawierzchni poliuretanowej** wraz z ogrodzeniem i piłkochwyłami, siłownią zewnętrzną, boisko do badmintona oraz ćwiczeń zręcznościowo-gimnastycznych, a także bieżnia 60-metrowa z zeskoczną i rozbiegiem skoku wzwyż. Prace budowlane ruszyły pełną parą, a ich koszt to suma niemal 800 tysięcy złotych.

Więcej ścieżek biegowych

Powiększony zostanie również park biegowy „Marcinka”. W ramach rozbudowy obiektu, którą zgłosili mieszkańcy Tarnowa w czwartej edycji budżetu obywatelskiego, powstaną ścieżki biegowe oraz siłownia plenerowa. Celem modernizacji jest stworzenie możliwości uprawiania sportów masowych w plenerze przez cały rok. W ramach inwestycji wykonane zostanie także oświetlenie. Park

Boisko przy Gimnazjum nr 4 i Szkole Podstawowej nr 8 ma być gotowe w połowie lipca.

biegowy wzbogaci się też o urządzenia do ćwiczeń, m.in. drabinę, wyciąg górny, orbitrek i wioślarz. **Prace przy rozbudowie parku biegowego mają potrwać do końca sierpnia.** Ich koszt będzie znany po wyłonieniu w przetargu wykonawcy robót budowlanych.

W tegorocznym budżecie miasta znalazły się także środki na dokumentację techniczną przebudowy Stadionu Miejskiego. Pierwsze prace budowlane planowane są w 2017 roku.

Dodajmy, że budowa II etapu parku biegowego „Marcinka” cieszyła się największą popularnością wśród wszystkich projektów poddanych pod głosowanie w zeszłorocznej edycji budżetu obywatelskiego. Na tę inwestycję oddano przeszło 1700 głosów.

Pozostałe inwestycje

Na bardzo zaawansowanym etapie jest już inwestycja przy ul. Piłsudskiego.

Tam z kolei ma powstać boisko do piłki nożnej, dwie rzutnie do pchnięcia kulą, skocznia do skoku w dal, trójskoku, skoku o tyczce i wzwyż, a także rzutnia i nowa trybuna betonowa. Planowana jest gruntowna modernizacja boiska piłkarskiego oraz budowa bieżni lekkoatletycznej sześć- i ośmiotorowej. Stadion zyska także nowe nagłośnienie, a cała inwestycja zostanie ogrodzona. Przy stadionie powstanie również trybuna betonowa, która zawierać będzie naokoło 1900 miejsc siedzących. Obiekt będzie także oświetlony, dzięki czemu ze stadionu będzie można korzystać w godzinach wieczornych. Po stronie zachodniej trybuny zaplanowano budynek magazynowy z pomieszczeniem dla spikera. Stadion ma być gotowy w połowie przyszłego roku i kosztować niemal siedem milionów złotych.

W tym roku w mieście zaplanowano jeszcze m.in. modernizację boiska przy Gimnazjum nr 6, przy Szkole Podstawowej nr 2 (tam powstać ma dodatkowo skocznia w dal), termomodernizację hali sportowej przy Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz przebudowę terenów rekreacyjno-sportowych przy Parku Sanguszków. Ponadto w rejonie Zespołu Szkół Ogólnokształcących ma powstać boisko wielofunkcyjne oraz skocznia w dal. Przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w miejscu dotychczasowej wybudowana zostanie bieżnia o nawierzchni poliuretanowej.

KAMILA SACHA

Wernisaż wystawy prac dyplomowych studentów.

„Pierwsze plony” Instytutu Sztuki

Projekty sztuców, kolekcja piżam czy kalendarz inspirowany cytatami z książki Paulo Coelho, to niektóre z motywów, jakie wybrali studenci Instytutu Sztuki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie na temat swojej pracy dyplomowej. Wystawę „Pierwsze plony” prezentującą prace wszystkich tegorocznych dyplomantów można oglądać do końca lipca.

Tegoroczni absolwenci są pierwszymi dyplomantami w historii Instytutu Sztuki. – Zapamiętajcie te nazwiska. Ta wystawa nie jest po to, aby promować szkołę,

ma pokazać tych młodych ludzi, którzy z wielką pasją angażowali się w cały swój pobyt na uczelni. Są wśród nich jednostki, o których na pewno jeszcze usłyszymy.

Świetni projektanci i ludzie z wielkim zapalem – mówił Bartłomiej Bałut, dyrektor Instytutu Sztuki PWSZ w Tarnowie. Efekty swoich prac dyplomowych, obronionych na kierunkach grafika i wzornictwo, pokazało 15 studentów Instytutu Sztuki PWSZ w Tarnowie.

Kilkoro spośród absolwentów otrzymało specjalne wyróżnienia. Pierwsze z nich - wyróżnienie rektora PWSZ w Tarnowie trafiło do Dominiki Dziekan, za projekt książki autorskiej „Kobiety, które wstrząsnęły światem mody” autorstwa Meyer-Stabley Bertrand. Z kolei uznanie dyrektora Instytutu Sztuki za pracę dyplomową oraz całokształt wyników osiągniętych podczas studiów otrzymali: Paulina Smalarz, Krystyna Handzel, Aneta Kajmowicz, Kamila Jajkowska, Dominika Dziekan oraz Paweł Bartnik. – Nie dajcie się, bądźcie pewni swojego talentu. Świat nie zawsze zauważa nas natychmiast, czasem trzeba trochę cierpliwości. Wierzę, że pasja jaką wykazujecie, zaprowadzi was daleko – gratulował studentom Bartłomiej Bałut.

Prace dyplomowe studentów można oglądać w piwnicach Muzeum Okręgowego w Tarnowie Rynek 3 do 31 lipca.

(AH)

MOIM ZDANIEM

Jak oceniasz naukę na wybranym kierunku?

Krystyna Kinga Handzel
absolwentka Zakładu Wzornictwa
Na obronie prezentowała kolekcję ubiorów inspirowaną twórczością Madame Grès.

Dużo nauczyłam się na studiach, między innymi właśnie projektowania ubioru, co widać na moich pracach dyplomowych. Poza częścią praktyczną dowiedziałam się na przykład ciekawostek z dziedziny komunikacji. Atmosfera na zajęciach była bardzo pozytywna, wykładowcy z dużym doświadczeniem, potrafiący w przystępny sposób przekazać wiedzę. W przyszłości planuję kontynuować naukę na tym samym kierunku, nie zdecydowałam jednak jeszcze, którą uczelnię wybiorę.

Paweł Bartnik
absolwent Zakładu Grafiki
Na obronie prezentował plakaty promujące festiwal filmowy poświęcony twórczości Davida Lyncha

Chciałem iść na ASP do Krakowa, ponieważ jednak otworzył się ten kierunek w Tarnowie postanowiłem zostać, tym bardziej, że stąd pochodzę. Ucząc się tu zmieniłem swój sposób myślenia o sztuce. Zobaczyłem też, co to znaczy ciężka praca, zwłaszcza w ostatnim czasie, kiedy pracowaliśmy przy dyplomach. Kadra pedagogiczna to osoby uznane w świecie artystycznym, co jest dodatkowym atutem tego kierunku. Przez te trzy i pół roku zbliżyłem się do sztuki.

Katarzyna Piskorska
absolwentka Zakładu Wzornictwa
Na obronie prezentowała kolekcję ubrań inspirowanych estetyką azjatycką – „Bunt form”.

Na studiach przez pierwsze dwa lata poznajemy tak naprawdę samych siebie i swoje możliwości. Uczymy się wszystkiego, a nasi wykładowcy pomagają nam się odnaleźć. Odkrywamy czy lubimy bardziej grafikę czy produkt, czy potrafimy myśleć przestrzennie – takie podejście otwiera przed nami nowe możliwości. Zaangażowanie profesorów w prace ze studentami jest bardzo indywidualne. W przyszłości będę kontynuowała naukę. Aktualnie szukam pracy, mam już pierwsze oferty.

Międzypokoleniowa integracja

6 Pomysł na szóstkę

W Niepublicznym Gimnazjum „U Konarskiego” w Tarnowie niko- go nie dziwi, że około godz. 13 na szkolnych korytarzach pojawiają się seniorzy, którzy zaczynają swoje lekcje. „Starszaki” integrują się z młodym pokoleniem, a obydwie grupy odnoszą korzyść ze wspólnych przedsięwzięć.

Współpraca trwa już od sześciu lat, w ciągu których w szkolnych murach gościło około stu seniorów. Inicjatywa wyszła w ramach szkolnego koła Caritas. – *Chodziło o pomoc starszym, a także o zagospodarowanie czasu wolnego seniorów. W każdym roku organizujemy takie atrakcje, w których uczestniczą oba pokolenia. Są to między innymi wspólne wycieczki, zajęcia kulinarne* – wyjaśnia Halina Gorycka, dyrektorka gimnazjum. Na czym polega ich współpraca? „Konarski” udostępnia szkolną salę, gdzie spotykają się członkowie Klubu Seniora Wiosna Życia. Seniorzy żywo uczestni-

czą w życiu szkoły, np. pomagając przy organizacji szkolnych imprez.

Działania te nie kończą się tylko w szkole, bowiem młodzi razem ze starszymi biorą udział w projektach o szerszym zasięgu. Podczas zajęć z rękodzieła narodził się np. plan, by przeprowadzić akcję przygotowywania ozdób choinkowych dla dzieci w szpitalu. Nikogo też nie za-

skakują wieści o wspólnych wyjazdach do opery czy do Łańcuta.

– *Zależało nam, by obydwie grupy oswoiły się ze sobą. Naszym celem było uwrażliwienie młodzieży na potrzeby starszych, złamanie stereotypowego postrzegania seniorów. Myślę, że ich wspólne działania są tego najlepszym dowodem* – podsumowuje Halina Gorycka.

Pociągająca logika

Katarzyna Kaczak, uczennica Gimnazjum nr 8, udowadnia, że można dobrze czuć się zarówno w przedmiotach ścisłych, jak i humanistycznych. Nauka nie sprawia jej większego problemu, o czym mogą świadczyć zdobyte tytuły, m.in. cztero- krotnego prymusa Tarnowa.

Lista jej osiągnięć jest długa. Gimnazjalistka jest potrójną laureatką w konkursach kuratorskich z matematyki, geografii, a także biblijnego. Uczestniczyła w zawodach II stopnia Olimpiady Matematycznej Gimnazjalistów. Matematyka nie ma przed nią tajemnic, o czym można się przekonać oglądając liczne dyplomy z ogólnopolskich konkursów, m.in. Pingwina, Pandy, Pangei, Alfika i Maksa Matematycznego. W większości z nich zdobyła pierwsze miejsce, w najgorszym wypadku dotarła do finału. Jaki jest jej sposób na efektywną naukę? – *Zamiast teorii wolę rozwiązywać zadania. W ciągu roku jest ich nawet kilka tysięcy. I nie są to liczby na wyrost, bo tyle wymagają przygotowania do różnego rodzaju konkursów* – wyjaśnia nastolatka. Kasia nie skupia się tylko na nauce przedmiotów ścisłych. Jest finalistką ogólnopolskiego konkursu „Losy Polaków na Syberii. Niepokonani – o cudzie ocalenia”.

O studiach jeszcze nie myśli. Najbardziej interesuje ją: logika, analiza i statystyka, dlatego chciałaby, żeby w przyszłości jej praca była związana z matematyką. W wakacje planuje nadrobić zaległości w czytaniu kryminałów. Ma nadzieję, że będzie też czas na gry planszowe i układanie puzzli.

WW

Informatyczna pasja

– Wystarczy kogoś zachwycić danym tematem – tak o recepcie na pedagogiczny sukces opowiada skromnie Robert Zieliński, nauczyciel informatyki w ZSO nr 2 oraz w III LO w Tarnowie.

Od 23 lat stara się zarazić swoich uczniów pasją do komputerów. O tym, że mu się to udaje najlepiej świadczą jego absolwenci, którzy decydują się później na studia z tej dziedziny. Dowodzą tego również liczne nagrody, m.in. prezydenta miasta, dyrektora szkoły czy Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zdaniem Roberta Zielińskiego informatyka to nic innego jak sztuka przetwarzania informacji. – *Im więcej czasu poświęcimy na naukę, tym szybciej odkrywamy, że wszystko opiera się na logice* – wyjaśnia. Chętni, którzy chcą spędzić więcej czasu na nauce przedmiotu, mogą korzystać z zajęć kółka informatycznego. Jego uczniowie biorą udział m.in. w Ogólnopolskiej Akademii Programowania, gdzie poznają tajniki języka programowania C++. Wiedza ta przydaje się im później m.in. podczas olimpiad. *Do drugiego etapu udało się dostać 12 uczniom. Przygotowania są bardzo pracochłonne, więc tym bardziej cieszą takie wyniki* – podkreśla. Jego podopieczni uczestniczą również w konkursach gier menedżerskich, w których mają za zadanie zmierzyć się z systemem zarządzania firmą. – *Uczniowie regularnie biorą udział w finale mistrzostw Polski* – zaznacza.

W czasie wolnym stara się nie korzystać z komputera. Woli wygospodarować wolne chwile na wędrowki po ukochanych Tatrach.

WW

REKOMENDACJE

Natalia Tryba
Fundacja Promocji
Artystycznej Aspiranci

U nas wakacyjne miesiące wcale nie zwiastują urlopu. W Art Squacie nie zwalniamy tempa - wręcz przeciwnie. Szykujemy nowości, nadal będziemy organizować nasze stałe wydarzenia, a każdy piątek rezerwujemy na WAŁOWA STR. ART.

Koniecznym wybierzcie się na spacer! Wspólnie z Wami chcemy stworzyć wielkie, plenerowe planszowiska - dla małych i dużych. Zaproponujemy mnóstwo gier planszowych i karcianych - tradycyjnych i współczesnych. Oprócz tego stworzymy mapy myśli o Tarnowie i wspólne zabawy. W lipcu nie zabraknie również wspólnego malowania: będzie akt, martwa natura, portret i wspólny, plenerowy happening na rynku. Wielką popularnością cieszy się u nas wymiana ciuchów - chętnie to powtórzymy. To propozycja dla osób, które lubią oryginalne ubrania, niepowtarzalną biżuterię i niebanalne dodatki. Działła to prosto - odświeżacie swoją garderobę i przynosicie coś w czym już nie chodzicie lub wam się znudziło. Zasada jest prosta - ciuch wymieniacie za ciuch. Do akcji dołożymy również książki, by dać im drugie życie! Będą także wystawy, warsztaty i spotkania z ciekawymi ludźmi. Oj, wiele tego! O bieżących wydarzeniach przeczytacie na naszym facebookowym profilu. Dołączajcie do Aspirantów!

Stanisław Stańczyk
Prezes Stowarzyszenia Jazzu
Tradycyjnego „Leliwa”

Dziewiąta już edycja Międzynarodowego Letniego Festiwalu Jazzu Tradycyjnego „Jazzowy Rynek” to propozycja wzbogacająca letnią ofertę kulturalną Tarnowa.

Na plenerowej scenie tarnowskiego rynku w lipcowe piątki możemy zobaczyć i wysłuchać najlepsze polskie i zagraniczne zespoły dixielandowe, swingowe i grające jazz klasyczny a każdy koncert zakończony jest paradą nowoorleańską wokół rynku, przy licznych udziałach kolorowo przebranej publiczności. W tegorocznej edycji zobaczymy między innymi takie zespoły jak Jazz Band Ball Orchestra & Stanley Breckenridge (USA), The Warsaw Dixielanders (Warszawa), Old Timers (Warszawa), Hot Swing (Kraków), South Silesian Brass Band (Rybnik), Joanna Morea & Her Swinging Boys (Warszawa) czy gospodarza festiwalu Leliwa Jazz Band z Tarnowa. Nasz tarnowski festiwal odbywa się w ramach międzynarodowego projektu *United Europe Jazz Festival*. Festiwalowi towarzyszy również grupa tancerzy uprawiająca odmianę tańca swingowego Lindy Hop. Festiwalowe koncerty plenerowe na tarnowskim rynku, które w tym roku odbędą się 1,8 i 15 lipca poprzedzają czwartkowe koncerty klubowe w Bombay Music zakończone jam sesionem.

POSTACI

ALEKSANDRA ZUBA-BEN

Tarnowska artystka w dziedzinie tkalniny artystycznej i malarstwa, wykładowca w Instytucie Sztuki PWSZ w Tarnowie oraz pedagog w Zespole Sztuk Plastycznych. Dydaktyka jest aktualnie jej głównym zajęciem. Czas i zaangażowanie poświęca głównie pracy z młodzieżą, mimo obowiązków dydaktycznych znajduje czas na pracę twórczą. U swoich uczniów i studentów potrafi zauważyć drzemiące w nich pokłady wrażliwości i talentu, i zachęcić do dbania o swoją kreatywność i wiarę w siebie. Prywatne inspiracje odnajduje w rzeczywistości, która ją otacza, relacjach między ludźmi i pięknie przyrody. - *Małe rzeczy budują większe* - mówi, podkreślając, że odpowiednio pokazane detale potrafią opowiadać o czymś większym, głębszym, ważniejszym. Przyznaje, że nie potrafi

określić, która z dyscyplin, którymi się zajmuje jest jej bliższa, obydwie traktuje podobnie. W wolnych chwilach poza pracą twórczą przyznaje, że lubi grać na gitarze i ma słabość do książek. Malarkę najbardziej interesują biografie ludzi sztuki i beletrystyka. Ostatnio „pochyla się” nad twórczością Wiesława Myślińskiego. Tarnów daje jej oddech od zgiełku i poczucie wyciszenia, docenia także działania wokół sztuki, które mają miejsce w naszym mieście. Plenery malarskie i spotkania z artystami to plany artystki na najbliższą przyszłość. Bliskie otoczenie przyrody i ludzi o podobnych zainteresowaniach sprawiają, że czuje się dobrze i odpoczywa. Prace artystki wkrótce będziemy mogli oglądać w Galerii Niebieskiej Miejskiej Biblioteki w Tarnowie.

PERŁY TARNOWA

Historie herbów polskich

W zbiorach Miejskiej Biblioteki w Tarnowie znajduje się dzieło opisujące herby, czyli herbarz Bartosza Paprockiego pt. *Gniazdo Cnoty, Zkąd Herby Rycerstwa sławnego Królestwa Polskiego, Wielkiego Księstwa Litewskiego, Ruskiego, Pruskiego, Mazowieckiego, Zmudzkiego, y innych Państw do tego Królestwa należących Książąt, y Panów, początek swoy maia.*

Utwór to drugi z kolei herbarz autorstwa Bartosza Paprockiego, który jest uważa-

ny za pierwszego polskiego autora genealogicznego. Publikacja pisana jest po części wierszem i prozą, zawiera wywody historyczne dotyczące herbów polskich oraz wiadomości genealogiczne rodzin szlacheckich. Wprowadza też liczne legendy herbowe, wykorzystując znane w literaturze europejskiej motywy i wątki fabularne. Jest pierwszym zarysem obszerniejszego dzieła heraldycznego Paprockiego wydanego w Krakowie w 1584 roku u Macieja Garwolczyka pt.: *Herby rycerstwa polskiego na pięcioro ksiąg rozdzielone.*

Exemplarz z tarnowskiej biblioteki jest bogato ilustrowany licznymi drzeworytami. Przedstawiają one wizerunki kolejnych władców i panujących, znakomite postaci historyczne, przedstawicieli poszczególnych rodów wraz z ich herbami, kobiety i mężczyźni. Oprócz walorów estetycznych posiadają one również wartość poznawczą co do znajomości ówczesnych ubiorów. Znaczenie twórczości

Paprockiego to przede wszystkim jego prace genealogiczne, w których utrwalił obraz szlacheckiego życia i obyczajów, skreślony z sarmacką zamaszystością, utrzymany w gawędziarskim tonie.

Przenikanie światów

Nietypową wystawę zorganizowali uczniowie V Liceum Ogólnokształcącego. Swoim projektem postanowili przypomnieć, że na kartach historii Tarnowa zapisane są losy nie tylko Polaków, ale również Żydów. Przygotowywana przez nich wystawa *Permeation – Przenikanie* zestawia fotografie współczesnego Tarnowa oraz tego sprzed ponad 70 lat. Można ją oglądać do końca września w Tarnowskim Centrum Kultury.

Wystawa to efekt polsko-izraelskiego projektu, w którym uczestniczyli uczniowie szkoły. Udało im się nawiązać współpracę z Muzeum Holokaustu w Waszyngtonie, Yad Vashem oraz Fundacją Shalom w Warszawie. Instytuty udostępniły im archiwalne zdjęcia Tarnowa, na których

można zobaczyć Żydów zamieszkujących wówczas miasto. Uczniowie postanowili za pomocą programów graficznych połączyć współczesne kadry z archiwalnymi ujęciami Tarnowa. Do każdej z plansz dołączyli również cytaty – wypowiedzi osób, niegdyś związanych z naszym miastem.

Uczestnicy projektu zaznaczają, że przygotowanie do wystawy polegało na ściślejszej współpracy. Mieli przydzielone zadania, lecz w razie potrzeby mogli liczyć na pomoc kolegów. – *W projekt zaangażowany był szereg osób. Zajmowali się transkrypcją tekstu, fotografowaniem, obróbką zdjęć, przygotowaniem strony internetowej oraz specjalnej aplikacji* – opowiada Marcin Zaród, koordynator projektu „Przenikanie”, nauczyciel angielskiego z V LO.

Uczniowie zaangażowani w organizację wystawy przyznają, że była to okazja, by dowiedzieć się czegoś więcej o losach Tarnowa sprzed ponad 70 lat. – *Poznaaliśmy między innymi historię Żyda, który opowiadał, że lekcje w ramach zajęć szkolnych odbywały się w centrum miasta. Zdziwiło nas to, gdyż słyszeliśmy, że starali się w czasie okupacji ukrywać. Okazało się, że przebywanie w miejscach, gdzie było dużo ludzi, stanowiło dla nich najlepszy kamuflaż, wtapiali się w tłum* – opowiada Agata Głuszak, uczennica V LO, biorąca udział w projekcie. – *W programie nauczania nie poświęca się wiele czasu tej tematyce. Nie słyszeliśmy na przykład o wątkach dotyczących Tarnowa* – przyznają Dorota Marczak i Aleksandra Jarosz.

Wystawa jest pokłosiem wizyty młodzieży z Izraela, która w ubiegłym roku gościła w tarnowskiej szkole. Wówczas narodził się pomysł, by pokazać, jak przed laty w Tarnowie przenikały się światy Polaków i Żydów.

WW

Cytologia raz w roku

Z lek. med. Hanną Felis-Zygułą, ginekologiem ze Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie, rozmawia Weronika Witos

Profilaktyka odgrywa wielką rolę w przypadku Pani specjalności...

Można wyróżnić dwa rodzaje profilaktyki – pierwotną i wtórną. W przypadku pierwszej chodzi o to, by zapobiec rozwojowi nowotworu, natomiast przy drugiej o wczesne wykrywanie i leczenie istniejącej już choroby. Niestety, profilaktyka jest traktowana po macoszemu.

Jakie nowotwory najczęściej dotykają kobiety, które zgłaszają się na oddział?

To rak szyjki macicy, rak jajnika, rak trzonu macicy oraz rak sutka. Największe pokłosie zbiera rak szyjki. Co roku w Polsce odnotowuje się cztery tysiące nowych zachorowań, z czego dwa tysiące trzysta kobiet umiera z jego powodu. Paradoksalnie w przypadku tego nowotworu istnieje największa szansa, by wcześniej go wykryć. Wystarczy wykonać cytologię. Dostęp do badań jest ułatwiony i powszechny, bo powstały specjalne programy, które obejmują badaniami konkretne grupy wiekowe kobiet. **Często powtarzam pacjentkom, że jeśli ktoś umiera na raka szyjki, to jest to śmierć na własne życzenie.**

Jakie są czynniki ryzyka?

Czynników jest wiele. Główne z nich to przewlekłe zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV 16, 18 lub innymi typami onkogennymi), wczesne rozpoczęcie współżycia, duża liczba partnerów seksualnych, wieloletnie pa-

lenie papierosów, niski status socjoekonomiczny, śródnabłonkowa neoplazja (CIN) w wywiadzie.

Jak często kobiety powinny wykonywać cytologię?

Pierwsza powinna odbyć się do trzech lat od rozpoczęcia współżycia, lecz nie później niż do 21 roku życia. Każda kobieta powinna zrobić cytologię przynajmniej raz do roku. Istotna jest też rola szczepień przeciwko wirusowi HPV. Na rynku są dostępne trzy rodzaje. Te szczepionki nie są tylko dla kobiet, jak się błędnie uważa, ale również dla chłopców. Dlaczego? Bo w przyszłości nie zarażą swojej partnerki, jeśli kiedyś ulegną infekcji.

Obecnie często słyszy się również o zespole policystycznych jajników...

Należałoby się zastanowić, czy czasem nie jest to spowodowane nadrozpoznanalnością tego zespołu. Dużą rolę odgrywa tu prawidłowa dieta. Zespół ten dotyczy nierzadko młodych dziewcząt z nadwagą, łączący się też z cyklami bezowulacyjnymi. Nieleczony może doprowadzić w przyszłości do raka trzonu macicy.

Skoro mówimy o profilaktyce, na co trzeba zwrócić szczególną uwagę?

Zarówno przy problematyce policystycznych jajników, jak i chorobach no-

trzy Tyki profilaktyki

wotworowych należy prowadzić zdrowy tryb życia – unikać alkoholu, palenia papierosów, walczyć z nadwagą. Ważny jest ruch, a dieta powinna być bogata w błonnik, antyoksydanty i kwasy tłuszczowe omega-3.

Gdy wszystko wydaje się być z organizmem w porządku, większość kobiet zaniedbuje profilaktykę ginekologiczną...

W ginekologii często jest tak, że gdy coś zabolę i pacjentka zgłasza się z jakimś problemem, to często choroba jest już zaawansowana. Rutynowe, profilaktyczne wizyty mogą naprawdę bardzo pomóc. Dużo rzeczy można wykryć wcześniej i zapobiec groźnym chorobom. Taka wizyta obejmuje badanie ginekologiczne, cytologiczne plus USG. Szczególnie cenne są wyniki przy dwóch ostatnich. Pacjentka zgłasza się na rutynową wizytę, a wyniki badań pokazują coś innego. Z kolei, gdy zgłasza się z bólami i okazuje się, że to rak jajnika, to rak ten jest już, niestety, w zaawansowanym stadium...

Bezpłatne badania dla kobiet

Do udziału w bezpłatnych badaniach profilaktycznych raka szyjki macicy oraz raka piersi zachęca Mościckie Centrum Medyczne. Programy realizowane są w ramach środków z Narodowego Funduszu Zdrowia. Wykonanie badania cytologicznego i mammograficznego nie wymaga skierowania.

Program profilaktyczny raka szyjki macicy jest adresowany do kobiet w wieku 25-59 lat, które nie miały wykonanej cytologii w ciągu ostatnich trzech lat, a także do tych obciążonych czynnikami ryzyka, które nie przebadaly się w ciągu 12 miesięcy. Kolejny program – profilaktyka raka piersi – skierowany jest do kobiet w wieku 50-69 lat, które nie miały wykonywanej

mammografii w ciągu ostatnich dwóch lat. Do badania mogą zgłosić się panie, które otrzymały (w ramach tego samego programu w poprzednim roku) pisemne wskazanie do wykonania ponownej mammografii po 12 miesiącach, a nie miały wcześniej stwierdzonej zmiany nowotworowej.

Rak szyjki macicy jest drugim, co do częstości, nowotworem u kobiet w Polsce – stanowi niemal 11 proc. przypadków zachorowań wśród kobiet. Z kolei rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem złośliwym u kobiet. Stanowi około 20% wszystkich zachorowań na nowotwory złośliwe u Polek. Wczesne wykrycie nieprawidłowości pozwala na szybkie podjęcie odpowiedniego leczenia niedopuszczającego do dalszego rozwoju choroby i umożliwiającego całkowite wyleczenie.

Szczegółowe informacje o programach profilaktycznych można uzyskać w rejestracji ogólnej w Mościckim Centrum Medycznym przy ul. Kwiatkowskiego 15, a także na stronie: www.mcm.net.pl.

WW

WARTO SKORZYSTAĆ

• Chcesz zobaczyć, jak zmienił się Tarnów na przestrzeni niemal dwóch dekad? Specjalnie przygotowana aplikacja pokaże zdjęcia lotnicze miasta, zestawiając współczesne ujęcia Tarnowa z tymi sprzed kilkunastu lat. Na stronie serwisu tarnow.retromapy.pl użytkownicy mogą oglądać archiwalne zdjęcia lotnicze Tarnowa. Za pomocą wyszukiwarki można odnaleźć konkretną lokalizację i zobaczyć obraz w dużym powiększeniu. Zestawienie retro zdjęć z aktualnymi umożliwia m.in. analizę zmian zachodzących w przestrzeni, takich jak urbanizacja czy zmiany środowiska naturalnego. Autorem aplikacji jest pochodząca z Tarnowa firma MGGP Aero, specjalizująca

się w zdjęciach lotniczych miast i ortofotomapach. W ubiegłym roku jako jedna z ośmiu firm reprezentowała Polskę na światowej wystawie EXPO w Mediolanie.

• Ruszyła ogólnomiejska akcja darmowego znakowania rowerów. Pierwsza z nich odbyła się na osiedlu Westerplatte i zgromadziła niemal 70 cyklistów. Kolejną zaplanowano 16 lipca na Strusinie. Rower można bezpłatnie oznaczyć również w siedzibie Straży Miejskiej przy ul. Nadbrzeżnej Dolnej w każdą środę. Wystarczy wcześniej skontaktować się ze strażnikami w tej sprawie. Znakowanie polega na wygrawerowaniu na jednoślądzie trwałego, unikatowego numeru. Cechy charaktery-

styczne dotyczące modelu oraz dane właściciela wpisane zostają do bazy danych Straży Miejskiej. Dzięki temu, w przypadku zgubienia lub kradzieży roweru, istnieje dużo większa szansa na odzyskanie pojazdu. Każdy oznakowany rower jest także oklejony informacją o tym, że jest zarejestrowany, co powinno dodatkowo zniechęcić potencjalnych złodziei.

Kampania powstała z inicjatywy strażników miejskich, a jej pierwszy etap zrealizowano wspólnie ze społecznikami z zespołu Tarnowskie OSIE D'LOVE. Impulsem do tej współpracy była chęć stworzenia partnerskiego projektu z służbami publicznymi właśnie w tym zakresie.

ekspresowe pytania

Spokój na wakacjach

Z Anną Hulską, kierownikiem delegatury w Tarnowie Małopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, rozmawia Weronika Witos

Jakie korzyści daje Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego?

Wyrobienie karty przed wyjazdem może być dobrym zabezpieczeniem na wypadek leczenia za granicą, które wiąże się z niemałymi kosztami. EKUZ zapewnia możliwość korzystania ze świadczeń zdrowotnych we wszystkich krajach należących do Unii Europejskiej, a także w Islandii, Norwegii, Liechtensteinie i Szwajcarii. Jeżeli nie mamy karty, to po powrocie do Polski składamy wniosek o zwrot kosztów leczenia za granicą we właściwym oddziale wojewódzkim NFZ.

O czym jeszcze warto wiedzieć?

Jeśli w kraju, w którym przebywamy, pacjenci normalnie dokonują opłat np. za wizytę lekarską lub pobyt w szpitalu, my również będziemy zobowiązani do poniesienia tych kosztów. W niektórych państwach członkowskich, nawet jeśli posiadamy EKUZ, najpierw trzeba ponieść pełne koszty leczenia, aby następnie móc ubiegać się o ich zwrot. Takie przepisy obowiązują m.in. we Francji i w Belgii.

Komu przysługuje karta?

Może zostać wydana dla osób ubezpieczonych w NFZ oraz osób, które nie

są ubezpieczone, ale którym polskie ustawodawstwo daje prawo do korzystania ze świadczeń finansowanych ze środków publicznych. Karta jest bezpłatna. **Tylko w zeszłym roku w tarnowskiej delegaturze wydano ich blisko trzydzieści tysięcy.**

Jak ją wyrobić?

Aby ją otrzymać, należy złożyć odpowiedni wniosek w oddziale wojewódzkim lub jednej z delegatur Narodowego Funduszu Zdrowia. Siedziba w Tarnowie znajduje się przy al. Solidarności 5-9. Wniosek można przesłać również mailem na adres tarnow@nfz.krakow.pl. W przypadku poczty elektronicznej wymagany jest podpis na wniosku. Jeśli go brakuje, kartę EKUZ można odebrać wyłącznie osobiście. NFZ umożliwia również przesłanie wniosku faksem lub tradycyjną pocztą.

Potrzebne są dodatkowe dokumenty uprawniające do otrzymania karty?

Każda osoba zgłoszona do ubezpieczenia, jako członek rodziny w wieku

powyżej 18 roku życia w stopniu pokrewieństwa dziecko/wnuk musi dołączyć dokument potwierdzający fakt kontynuacji nauki, tj. aktualną legitymację lub zaświadczenie z uczelni.

Jak długo ważna jest taka karta?

To zależy, w jakim celu wyjeżdżamy. Są dwa rodzaje wniosków: na pobyt czasowy, czyli związany z wyjazdem turystycznym czy też podjęciem nauki, lub na wyjazd w związku z wykonywaniem pracy. Osoba wyjeżdżająca do pracy otrzymuje kartę tylko na okres do momentu podjęcia pracy, natomiast okres ważności EKUZ w związku z oddelegowaniem do pracy jest zgodny z okresem podanym na dokumencie A1 wydanym przez ZUS. Emeryci otrzymują EKUZ na okres pięciu lat. Natomiast dla osób ubezpieczonych ważność karty to pół roku. Mówimy tu m.in. o osobach zatrudnionych, prowadzących działalność gospodarczą, studentach czy rolnikach. Kartę EKUZ ważną przez dwa miesiące, otrzymują osoby bezrobotne zarejestrowane w Urzędzie Pracy. W wielu innych przypadkach okres ważności EKUZ regulują stosowne przepisy prawa.

Tragedia skrywana pod bandażem

Ponad 200 misiów pojawiło się na ulicach miasta w połowie czerwca. Pluszowe maskotki nie przywoływały jednak miłych skojarzeń. Tym razem każda z nich była częściowo zabandażowana. Wszystkie trzymały kartkę z napisem „Nie bij mnie, kochaj mnie”.

W ten sposób organizatorzy akcji próbowali zwrócić uwagę mieszkańców na problem krzywdzenia dzieci.

Dlaczego organizatorzy akcji wybrali akurat misie? Ich zdaniem stanowią metaforę. Dobrze się nam kojarzą, tymczasem

zabandażowane kłują w oczy. Mają zwrócić uwagę na problem, z którym każdy styka się niemal każdego dnia. Za symbolicznie zabandażowanym misiem kryje się często cicha tragedia bezbronnych dzieci – bitych, poniżanych, zaniedbywanych. – *Takie dzieci chodzą do szkół, przedszkoli, mijamy je na tarnowskich ulicach, spotykamy na placach zabaw. Być może zdarza się, że słyszymy ich płacz, krzyki, widzimy łzy i smutne miny. Bądźmy na nie wrażliwi. Chcemy pokazać, że warto jest podejść do małej, bezbronnej osoby, sprawdzić, zapytać co się dzieje* – tłumaczy Sebastian Mazgaj, koordynator Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy. – *Często jesteśmy świadkami sytuacji, gdy rodzice dają klapsa dziecku. Pokutuje błędne przekonanie, że nie należy wtrącać się w sprawy innych. Chcemy uświadomić, jak ważne jest reagowanie na krzywdę dziecka* – dodaje.

Inicjatywę zapoczątkowała Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, a w naszym mieście przeprowadził ją Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy. Wspólnie z uczniami Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych oraz studentami Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej chcieli w ten sposób uwrażliwić tarnowian na problematykę przemocy wobec dzieci. – *Jesteśmy dumni, że mogliśmy uczestniczyć w akcji oraz włączyć w nią najmłodsze dzieci. To ważne, aby już od najmłodszych lat uświadamiać dzieci o istotnych i podstawowych zasadach moralnych oraz etycznych* – opowiada Monika Wajda z koła naukowego „Paedagogos” działającego przy MWSE.

Według informacji uzyskanych w Tarnowskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w ubiegłym roku ze wsparcia specjalistów w placówce korzystało 55 osób, z czego 21 to dzieci. Odnotowano w sumie 159 przypadków przemocy w rodzinie. W wyniku interwencji założono niebieskie karty, które są dla policji informacją, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy.

WW

BILANS MIESIĄCA

Centrum do likwidacji

Organizacje pozarządowe prawdopodobnie przejmą obowiązki przeznaczonego do likwidacji Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Tarnowie, którego działalność została negatywnie oceniona podczas kontroli wewnętrznej Urzędu Miasta Tarnowa. Po zapoznaniu się z wynikami kontroli Komisja Rodziny i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Tarnowie podzieliła pogląd o konieczności likwidacji centrum. Ostatnią decyzję o losach placówki i charakterze zmian organizacyjnych będących konsekwencją likwidacji COPOW mieli podjąć radni podczas sesji Rady Miejskiej zaplanowanej na 30 czerwca.

Zabawa bez alkoholu

Straż Miejska w Tarnowie była inicjatorem pierwszego happeningu antyalkoholowego „Zamień promile na ciekawsze chwile”, który odbył się na tarnowskim Rynku. Organizatorzy chcieli udowodnić, że alkohol nie jest

atrybutem niezbędnym do dobrej zabawy. Były pokazy taneczno-sportowe, testy z alkohogłami i tablica emocji. Najbardziej liczną grupę stanowili uczniowie tarnowskich szkół, którzy pojawili się w koszulkach z napisem „Alkohol gasi... nadzieję”. Happening to nie pierwsza antyalkoholowa inicjatywa straży miejskiej. Przypomnijmy, że od 16 maja w siedzibie tarnowskich strażników można nieodpłatnie przebadać się alkomatem i sprawdzić swoją trzeźwość.

Bezpłatne konsultacje

Około 200 badań przeprowadzono w ramach bezpłatnej akcji zorganizowanej przez Zespół Przychodni Specjalistycznych w Tarnowie. Tym razem z profilaktyki mogli skorzystać najmłodsi. Jak się okazało w 80 procentach przypadków stwierdzono nieprawidłowości w rozwoju pacjentów. Kompleksowe badania obejmowały ocenę postawy ciała, komputerowe badanie stóp, ocenę rozwoju psychoruchowego niemowląt i małych

dzieci. Fizjoterapeuci udzielali rodzicom bądź opiekunom porad dotyczących profilaktyki związanej z utrzymaniem prawidłowej postawy ciała dzieci oraz ewentualnych zaleceń terapeutycznych.

Milion złotych dla szpitala

Pod koniec czerwca do Szpitala im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie trafiło dofinansowanie w kwocie jednego miliona złotych. Środki pochodzą z budżetu miasta i zostaną przeznaczone na zakup sprzętu i aparatury medycznej do otwartego w listopadzie ubiegłego roku nowego pawilonu szpitalnego. Planowany jest zakup między innymi sprzętu niezbędnego na sali operacyjnej jak aparat do znieczulenia, nowoczesny stół operacyjny do skomplikowanych zabiegów ortopedycznych, zestawy laparoskopowe czy defibrylatory. Część sprzętu już została zakupiona, a pozostałe wyposażenie powinno trafić do placówki na przełomie trzeciego/czwartego kwartału tego roku.

UWAGA: POMOC

INSTYTUCJA	KONTAKT	CO ZAŁATWISZ?
Konsultant ds. Osób Niepełnosprawnych	tel. 14 688 25 53	poradnictwo dla osób niepełnosprawnych lub/i opiekunów, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	tel. 14 688 20 20 email: mops@mops.tarnow.pl	świadczenia pieniężne, dodatki mieszkaniowe, pomoc socjalna (pośilek, schronienie, poradnictwo specjalistyczne)
Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	tel. 14 655 36 36 14 655 66 59	pomoc ofiarom przemocy w rodzinie, interwencje kryzysowe np. na wypadek pożaru, nagłej śmierci, koniecznej pomocy psychologicznej
Narodowy Fundusz Zdrowia	tel. 14 627 37 77 email: tarnow@nfz-krakow.pl	informacja na temat systemu ochrony zdrowia, zasad korzystania ze świadczeń w ramach ubezpieczenia, funkcjonowania NFZ, złożenie skargi związane z nieprzestrzeganiem praw pacjenta, sprawdzenie statusu ubezpieczenia w systemie e-WUŚ, złożenie skierowania na leczenie sanatoryjne
Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia	tel. 14 631 52 87, 14 631 52 91 email: olu@lukasz.med.pl	pomoc w zakresie postępowania z osobą uzależnioną
Niebieska Linia – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	tel. 801 120 002 niebieskalinia@niebieskalinia.info	pomoc ofiarom przemocy w rodzinie

Kreatywny Tarnów

Kilkuset uczestników zgromadził II Festiwal Kreatywności KREATOR, który odbył się w stadninie koni w Klikowej. Spotkaniu towarzyszyła akcja charytatywna „Motoserce – Krew darem życia” zorganizowana przez tarnowski oddział PCK.

Na ponad 30 stoiskach można było m.in. sprawdzić swoje umiejętności plastyczne, rywalizować w strzelectwie lub wcielić się w rolę operatora modeli zdalnie sterowanych. – *Nasza szkoła jest bardzo kreatywna, uczniowie są kreatywni, mamy specjalną klasę, w której prowadzone są zajęcia dotyczące artystycznie – medialnych inicjatyw. Nauczyciele pomagają nam rozwijać samych siebie, chcemy się pochwalić tym wszystkim, stąd nasz udział w dzisiejszym wydarzeniu* – opowiadała Patrycja Babiarsz, uczennica V Liceum Ogólnokształcącego, które prezentowało się podczas festiwalu.

Zamierzeniem organizatorów było także zwrócenie uwagi mieszkańców na różnorodność form spędzania wolnego czasu w mieście. – *Festiwal kreatywności to szansa na to, aby pokazać swoje dokonania i aby szukać inspiracji dla siebie i swoich dzieci* – mówił Roman Ciepiela, prezydent Tarnowa, witając przybyłych gości. Swoje patenty na walkę z nudą prezentowali przedstawiciele organizacji pozarządowych, szkół i przedszkoli, a także placówek wsparcia dziennego. – *Nie wiedziałem, że tyle ciekawych rzeczy dzieje się w naszym mieście. Szkoda, że tylko raz w roku jest takie spotkanie, powinno być zdecydowanie częściej* – przyznał Tomasz Zagórny, który na festiwal przyszedł z żoną i pięcioletnim synem. Na oddanie krwi w ramach ogólnopolskiej akcji „Motoserce” zdecydowało się 20 osób.

(AH)

z notatnika
rzecznika

KRZYSZTOF PODGÓRSKI
miejski rzecznik konsumentów
ul. Nowa 4,
tel. (14) 688-28-50 fax (14) 621-61-33,
e-mail: k.podgorski@umt.tarnow.pl

Mam zamiar podróżować samolotem. Co należy robić, aby w przypadku zaginięcia bagażu łatwo go odnaleziono?

Najlepszym sposobem są przywieszki z imieniem, nazwiskiem i dokładnym adresem (także krajem, w którym mieszka) umieszczone na zewnątrz i wewnątrz bagażu – ułatwiają odzyskanie go w razie zaginięcia.

Ja rozwiązać problemy z opóźnieniem lotu?

Przewoźnik ma obowiązek zapewnić pasażerom bezpłatnie posiłki i napoje w ilościach adekwatnych do czasu oczekiwania, a także możliwość przeprowadzenia np. dwóch rozmów telefonicznych. Gdy opóźnienie wynosi co najmniej 5 godzin pasażerowie mają prawo do zwrotu kosztów biletów lub lotu powrotnego do pierwszego miejsca odlotu. Natomiast gdy z powodu opóźnienia lotu występuje konieczność pobytu przez jedną lub więcej nocy pasażerowie mają prawo do bezpłatnego zakwaterowania w hotelu i darmowego transportu między lotniskiem a hotelem. Z kolei jeżeli pasażerowie przybędą do miejsca docelowego co najmniej 3 godziny po pierwotnie przewidzianej przez przewoźnika godzinie przylotu, będą mieli prawo do uzyskania odszkodowania w wysokości od 250 EUR do 600 EUR w zależności od zasięgu podróży. Pamiętajmy, że obecnie pasażer może domagać się odszkodowania za odwołanie lotu lub opóźnienie powyżej 3 godzin, o ile przewoźnik nie jest w stanie dowieść, że odwołanie lub duże opóźnienie lotu zostało spowodowane zaistnieniem nadzwyczajnych okoliczności, których nie można było uniknąć.

A co w sytuacji, gdy lot zostanie odwołany?

Wtedy pasażer ma prawo do zwrotu kosztów biletu, zaoferowania innego połączenia z punktem docelowym podróży oraz posiłku, napojów oraz rozmowy telefonicznej, jeżeli czas oczekiwania na inne połączenie lotnicze to usprawiedliwiał. Ponadto pasażerowie mogą być uprawnieni do odszkodowania w wysokości od 250 EUR do 600 EUR w przypadku, gdy zaoferowane połączenie zastępcze różni się znacząco od odwołanego, a powiadomienie o odwołaniu lotu nastąpiło zbyt późno.

Na co zwracać uwagę przy kupowaniu biletów na samolot?

Należy dokładnie badać oferty przewoźników, którzy niejednokrotnie reklamują atrakcyjne ceny przelotów, aby pozyskać pasażerów, ale nie uwzględniają innych kosztów, np. wysokich opłat lotniskowych. Także przed wylotem warto zdobyć informację, gdzie znajduje się lotnisko docelowe, gdyż może się okazać, że odległość portu lotniczego od właściwego celu podróży jest tak duża (nawet kilkadziesiąt kilometrów), że wymagać będzie poniesienia dodatkowych wydatków na autobus, pociąg, bądź taksówkę.

Pamięć o dzieciach utraconych

Z inicjatywy prezydenta Romana Ciepeli przygotowano zmiany w projekcie uchwały normującej zasady dokonywania pochówku na koszt Gminy Miasta Tarnowa. Zmierzają one do stworzenia regulacji, dotyczącej przygotowania i przeprowadzenia pochówku dzieci martwo urodzonych, których zwłoki pozostają w szpitalu, ponieważ rodzice zrzekli się prawa odbioru i pochowania ich we własnym zakresie.

Pojawienie się partnera społecznego wspierającego tę inicjatywę, czyli Komitetu Budowy Miejsca Pamięci Dzieci Utraconych *SPES* (*Spes* to według mitologii rzymskiej uosobienie nadziei – red.), stanowi dobrą okazję do wprowadzenia takiej regulacji prawnej na terenie Tarnowa. Pochówek będzie organizowany z odpowiednią rangą ceremonii o charakterze wielowyznaniowym w oznaczonej mogile zbiorowej na cmentarzu komunalnym przy ul. Czarna Droga w Tarnowie. Pochówek dzieci martwo urodzonych organizowany będzie przynajmniej raz w roku w terminie zbliżonym do 15 października, czyli Dnia Dziecka Utraconego. Szczegółowe zasady postępowania w takich sytuacjach uzgodnione będą z tarnowskimi szpitalami, Miejskim Zarządem Cmentarzy w Tarnowie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz Komitetem Budowy Miejsca Pamięci Dzieci Utraconych.

O wejściu w życie uchwały mieli zdecydować radni podczas najbliższej sesji Rady Miejskiej, która odbyła się już po zamknięciu tego wydania miesięcznika.

(AH)

Test zamiast sprawdzianu

Zgodnie z uchwaloną niedawno przez Sejm nowelizacją ustawy o systemie oświaty zlikwidowany zostanie obowiązkowy sprawdzian dla szóstoklasistów, natomiast maturzyści będą mogli odwołać się od wyniku egzaminu maturalnego. Zmiany wejdą w życie 1 września 2016 roku.

Według wprowadzonych od nowego roku szkolnego zmian zlikwidowany zostanie ogólnopolski sprawdzian dla uczniów klas VI szkół podstawowych. Oznacza to, że tegoroczni szóstoklasiści byli ostatnim rocznikiem, który przystąpił do egzaminu sprawdzającego ich wiedzę w momencie zakończenia szkoły. Nie oznacza to jednak, że kompetencje uczniów nie zostaną zweryfikowane. W miejsce sprawdzianu od roku szkolnego 2017/2018 Centralna Komisja Egzaminacyjna ma udostępniać gimnazjom testy diagnostyczne, z których każda szkoła będzie mogła dobrowolnie skorzystać, aby dokonać wstępnej oceny zakresu wiedzy i umiejętności uczniów rozpoczynających naukę w I klasie gimnazjum. Ze względu na to, że część szkół gimnazjalnych w postępowaniu rekrutacyjnym uwzględniała wynik sprawdzianu, w nowelizacji ustawy wprowadzono zapis o tym, że w zamian mają być wzięte pod uwagę stopnie, jakie uczeń otrzyma na świadectwie szkolnym z języka polskiego, języka obcego i matematyki. Z kolei od 2017 roku maturzyści, którzy będą mieli wątpliwości co do ustalonego przez dyrektora okręgowej komisji egzaminacyjnej wyniku weryfikacji sumy punktów z części pisemnej ich egzaminu maturalnego, będą mogli odwołać się do Kolegium Arbitrażu Egzaminacyjnego.

(AH)

CHRAPKA NA MISTRZOSTWO

W skład zespołu Międzyszkolnego Uczniowskiego Klubu Sportowego 1811 wchodzi 18 zawodników z rocznika 2003 oraz jeden gracz z rocznika 2004. W minionym sezonie drużyna Michała Skowrona grająca w kategorii „chłopców” uplasowała się na trzecim miejscu w tabeli. W nadchodzących rozgrywkach planem minimum jest zdobycie mistrzostwa Małopolski.

Młodzi koszykarze trenują ze sobą od dwóch lat cztery razy w tygodniu w Miejskim Domu Sportu w Mościcach. Treningi zazwyczaj trwają od półtorej do dwóch godzin i polegają głównie na szkoleniu umiejętności technicznych. – *Staramy się też pracować nad szybkością, siłą, skocznością, zwinnością i wytrzymałością* – wymienia trener Michał Skowron. Większość zawodników swój pierwszy dwutakt wykonała właśnie na treningu, dlatego, jak zaznacza szkoleniowiec MUKS-u 1811, niezbędne były podstawowe ćwiczenia i sprawdzenie umiejętności.

Miniony sezon zespół może zaliczyć do udanych. Na 11 małopolskich ekip tarnowianie zajęli trzecią lokatę, wygrywając 10 z 15 rozegranych spotkań. – *Udało się nam stanąć na podium, chociaż mieliśmy aspiracje, by zostać wicemistrzem Małopolski. To było w zasięgu. Niestety, w meczu decydującym przegraliśmy z drużyną z Wieliczki zaledwie trzema punktami* – opowiada

MUKS 1811

Adrian Boduch
Adrian Szumlański
Braján Sowa
Dominik Machala
Jakub Łazarz
Kacper Dychtoń
Kacper Maniawski
Kacper Plebanek
Kacper Tyborowicz
Kamil Bukowiec
Marcel Kozub
Marcin Harbuz
Michał Knapik
Michał Krzyszkowski
Michał Walnik
Oskar Jagoda
Patrik Głowacz
Wiktor Szatko
Wojciech Szatko

szkoleniowiec, dodając, że najsłabszym ogniwem były spotkania rozgrywane na wyjeździe. Oprócz kolejek ligowych zespół rozegrał też trzy turnieje.

Jak każdy adept sportu, również i koszykarze MUKS-u mają swoich idoli. Na pierwszym miejscu stawiany jest trener. Często też swoją postawą starają się nawiązywać do sportowców znanych z polskiej ligi koszykówki czy NBA. Jak zaznacza Michał Skowron, jego podopieczni bacznie obserwują też swoich rówieśników. Podpatrują zachowania kolegów z drużyny, zwracają uwagę na ich grę.

Na razie młodzi zawodnicy mają chwilę wytchnienia. Sezon przygotowawczy do nowych rozgrywek rozpoczyna w sierpniu w Tarnowie. Następnie udadzą się na 10-dniowy obóz sportowy. Przed sezonem zespół planuje również rozegrać dwa turnieje. Od jesieni podopieczni Michała Skowrona zagrają już w kategorii „młodzików”.

Trenerski autorytet

Z Ryszardem Jasiczem, trenerem lekkiej atletyki w Międzyszkolnym Ludowym Uczniowskim Klubie Sportowym, rozmawia Kamila Sacha

**Zbliża się jubileusz czterdziesto-
pięciolecia pana pracy trenerskiej.
Jak pan wspomina te lata?**

Faktycznie, już trochę lat minęło. Nie chcę tego rozpamiętywać, bo to oznacza, że jestem nieco stary (śmiech). Rocznik pięćdziesiąty ósmy. To byli pierwsi zawodnicy, których szkoliłem.

**Pana zawodnicy od lat zdobywają
medale i zajmują czołowe miejsca
w zawodach różnego szczebla. Jaki
jest przepis na sukces?**

Lata doświadczeń sprawiły, że jakoś tak idzie (śmiech). Najważniejsze jest to, że mam młodych trenerów, którzy mi pomagają. Jest Halina Grech, jest Ania Szczepańska, jest Bartek Golec i jest Tomek Kaczmarczyk. Dodam, że to moi byli zawodnicy.

**Jest pan bezape-
lacyjnym autory-
tetem dla swoich
podopiecznych.**

Cieszę się, że zawodnicy tak oceniają moją pracę. To pewnie wynika z faktu, że staram się tych młodych ludzi uczyć tego, co przydaje się im w życiu dorosłym, chociażby punktualności, solidności. Nieraz bywa tak, że spotykam na ulicy kogoś z moich byłych podopiecznych, który mówi mi: „Panie trenerze, ale ten sport nauczył nas życia”. Staram się być na swój sposób dla nich kolegą, dla niektórych bardzo starszym kolegą. Ważny jest obopólny szacunek.

**Poza działalnością trenerską,
angażuje się pan w szereg akcji
promujących sport wśród naj-
młodszych. Mam na myśli mie-
dzy innymi niedawny**

**memoriał Agaty Mróz-
Olszewskiej czy happe-
ning antyalkoholowy
zorganizowany przez
straż miejską.**

Zależy mi, aby w ten sposób motywować młodych ludzi do ćwiczeń. Dzięki takim wydarzeniom pokazujemy, jak można bawić się w sport. Uczniowie stawiają swoje pierwsze kroki w lekkiej atletyce, uczą się koordynacji ruchowej. Nabierają zdrowych przyzwyczajeń.

**Czego zatem życzyć Ryszardowi
Jasiczowi na kolejnych czterdziści
pięć lat pracy?**

(śmiech) Przede wszystkim zdrowia, bo ze zdrowiem różnie bywa. Zapału mi raczej nie brakuje. Dobrze, że jest grupa młodych trenerów, którzy powoli mnie zastępują i którym mogę przekazać moje doświadczenie. Nadszedł chyba już czas, aby powoli wycofywać się z warsztatu trenerskiego.

Dziękuję za rozmowę.

W SZATNI

Dominik Duż

Judoka, zawodnik Pałacu Młodzieży, potrójny brązowy medalista zawodów rozgrywanych w ramach pucharu Polski w kategorii juniorów młodszych i młodzików, uczestnik turniejów ogólnopolskich i mistrzostw Polski.

Ulubiona dyscyplina

Judo. To sport wszechstronnie rozwijający ze względu na różne formy treningu: ćwiczenia ogólne, gimnastyczne, siłowe, zwinnościowe, itp. Dyscyplina ta niejednokrotnie pokazała, że mniejszy i słabszy może pokonać większego i silniejszego przeciwnika, o czym decyduje nie siła, lecz szybkość i zręczność.

Najważniejsze wydarzenie

Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży, która odbyła się w Elblągu. Niestety pomimo starań i wysiłku nie udało mi się wywalczyć żadnego miejsca.

Największy sukces

Zajęcie trzeciego miejsca na tegorocznych zawodach pucharu Polski juniorów młodszych w Opolu. Ta wygrana stała się dla mnie ogromną motywacją do pracy. Liczę na lepsze wyniki i kolejne sukcesy. Chciałbym, aby były one nieodłączną częścią mojej dalszej przygody z judo.

Najbardziej bolesna porażka

Przegrana w zawodach w Elblągu, która dała mi impuls do stawiania sobie poprzeczki coraz wyżej i poświęcenia się w pełni treningom.

Najlepszy sportowiec

Najlepszym sportowcem, a zarazem największym autorytetem jest dla mnie Waldemar Legień, który zdobył dwa złote medale na igrzyskach olimpijskich.

Trenerski autorytet

Mój trener Bogusław Kocik. To jemu zawdzięczam wszystkie dotychczasowe osiągnięcia. Trener pokazał mi, że porażki powinny być dla nas motywacją do dalszej pracy i zdobywania kolejnych sukcesów.

Sport i pieniądze

Prezydent Roman Ciepela docenił moje osiągnięcia w judo, dzięki czemu trzy razy sięgałem po stypendium sportowe. Sport jest jednak dla mnie cenniejszy niż pieniądze. Wszystkie wygrane są niezwykle budujące i motywujące. To właśnie judo nauczyło mnie walki do samego końca i wiary we własne możliwości. A tego nie są w stanie zagwarantować żadne pieniądze.

UWAGA TALENT

Julia Augustyn

Piętnastoletnia zawodniczka Tarnowskiej Szkoły Kung-Fu Vo Thuat Thanh Quyen swoją przygodę z kung-fu rozpoczęła osiem lat temu. Na swoim koncie ma już tytuł mistrzyni Europy, po który sięgnęła trzykrotnie. Jest też dwukrotną wicemistrzynią Starego Kontynentu oraz wielokrotną medalistką mistrzostw Polski. Sport to jej pasja, bez której nie wyobraża sobie dnia, godziny, a nawet minuty.

- Na trening przyszedłam za namową koleżanki. Bałam się trochę, dlatego towarzyszył mi tata. Spodobało mi się bardzo i zostałam – opowiada nastolatka. Jak sama przyznaje, próbowała innych dyscyplin, pływała, tańczyła, ale to kung-fu najbardziej przypadło jej do gustu. Po dwóch latach treningów przyszedł jednak chwila zwątpienia. – Koleżanki zrezygnowały, a ja nie byłam pewna, co dalej – przyznaje. Wtedy do gry wkroczył jej tata, który ją motywował i zaciągał na trening. Opłaciło się. Mimo swojej drobnej budowy ciała, Julia wzbudza szacunek u swoich rywali. – Jestem niska, ale za to szybka. Nie chcę się chwalić, ale nieraz jest tak, że znajomi mi mówią, szkoda, że przeszedłaś dalej.

Trudno będzie z tobą wygrać – wyznaje z uśmiechem.

Sz szczególnie w pamięci zapadły jej pierwsze zawody. – Byłam taka mała. Pojechałam do Warszawy. Stres był ogromny. Wtedy też po raz pierwszy rozmawiałam z dziennikarzem. To spotęgowało emocje. Teraz po latach mogę powiedzieć, że mimo wszystko było super – wspomina.

Na co dzień wolny czas młodej zawodniczki zajmują treningi. Poza ćwiczeniami z grupą, Julia też biega i trenuje w domu. Zapytana o autorytet mówi, że stara się nikogo nie naśladować. Chwali za to współpracę ze

swoim trenerem Robertem Maślanką. – Lepszego trenera nie mogłabym sobie wyobrazić – mówi, dodając, że podczas treningów jest czas i na intensywną pracę, i na szczerą rozmowę.

Julia marzy o udziale w przyszłorocznych mistrzostwach świata, które odbędą się w Chinach. – To mój cel, do którego zamierzam się przyłożyć – podsumowuje.

KS

SPRINTEM

Ponad czterystu uczestników stanęło na starcie biegu poświęconego pamięci Agaty Mróz-Olszewskiej, reprezentantki Polski w piłce siatkowej. – Każdy z nas wie, kim była Agata Mróz-Olszewska. To miłe, że się o niej pamięta – komentowała Oliwia Damian, uczennica XVII LO, jedna z uczestniczek memoriału.

Jacek Rempała podpisał kontrakt z klubem żużlowym Unia Tarnów. Zawodnika czeka teraz seria treningów, a o jego ewentualnym powołaniu do składu zdecydują przedstawiciele klubu. Rempała z żużlem związany jest od 1988 r. Swoją karierę rozpoczął w Tarnowie. Na swoim koncie ma m.in. dwa srebrne medale Drużynowych Mistrzostw Polski wywalczone z Unią Tarnów i Unią Leszno. .

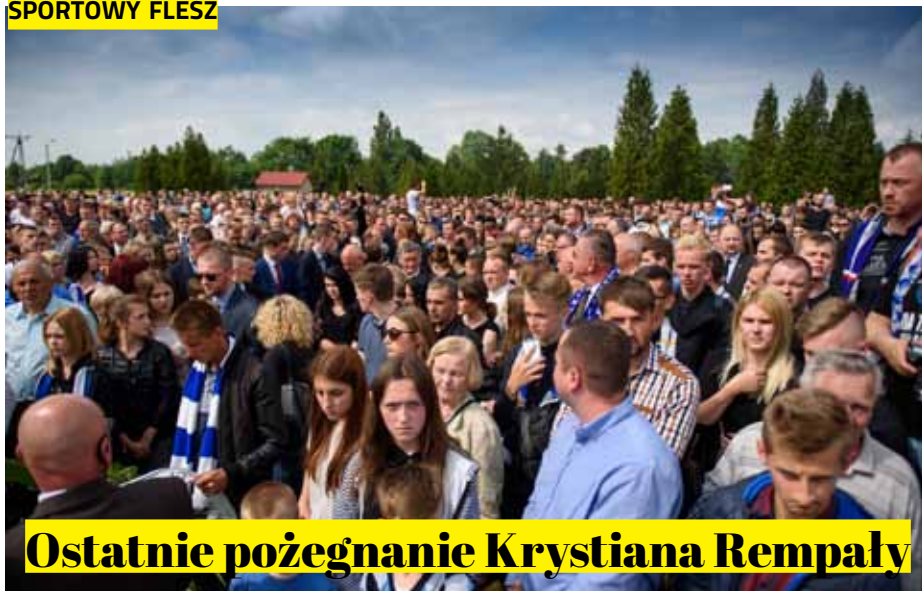
Koszykarki MKS Pałac Młodzieży Tarnów wywalczyły piąte miejsce podczas finałów mistrzostw Polski młodziczek U-14, które rozegrano w Gorzowie Wielkopolskim. W spotkaniach grupowych tarnowianki musiały uznać wyższość zespołów z Leszna (65:61) i Wrocławia (49:53). Młode zawodniczki wygrały z kolei pojedynki z gospodyniami turnieju - Enea AZS PWSZ Gorzów Wielkopolski (38:48) oraz z UKS Siódemka Sopot (49:55).

Michał Derus oraz Joanna Mazur, zawodnicy tarnowskiego Tarnowskiego Zrzeszenia Sportowego Niepełnosprawnych START, wywalczyli tytuły mistrzów Europy podczas rozgrywanych we włoskim Grosseto Mistrzostw Europy IPC w Lekkiej Atletyce. Dwa brązowe medale na tych zawodach zdobyła też Anna Trener-Wierciak. Joanna Mazur wraz ze swoim przewodnikiem Michałem Stawickim była najlepsza w biegu na dystansie 200m. Michał Derus najlepszy czas uzyskał w biegu na 100 m. Anna Trener-Wierciak stanęła na trzecim stopniu podium za skok w dal oraz sprint na 100m.

Arkadiusz Kamiński, trener i działacz Miejskiego Klubu Sportowego Tarnovia, został członkiem zarządu Polskiego Związku Alpinizmu. Tarnowianin będzie odpowiadać za sprawy związane ze wspinaczką sportową, działając równocześnie jako przewodniczący Komisji Wspinaczki Sportowej.

KS

SPORTOWY FLESZ

Ostatnie pożegnanie Krystiana Rempala

LUDZIE TARNOWA

KRZYSZTOF ŚWIERZB

Wykształcenie: trener piłkarski

Wiek: 57 lat

Rodzina: jest zawsze na pierwszym miejscu

Samochód: fiat tico

Zainteresowania: sport

DLACZEGO TARNÓW?

Tu się urodziłem, wychowałem i uczyłem. Tu jest całe moje życie. Jestem bardzo związany z tym miastem i moim klubem.

Z NATURY JESTEM...

Pogodny i zabawny, wszyscy w moim otoczeniu zawsze mogą liczyć na moją pomoc i uśmiech. Ludzie mówią, że jestem skromny i bezkonfliktowy i podobno nie da się mnie nie lubić. Żyję zgodnie z dewizą: „Nigdy nie jest tak źle, żeby nie mogło być gorzej”, co chyba czyni ze mnie optymistę.

MAM SŁABOŚĆ DO...

Moich wychowanków (zawsze trudno mi się z nimi rozstać) i do ładnych dziewczyn (miło pomarzyć).

MOJA ULUBIONA LEKTURA

Na pewno jest to książka Seweryny Szmaglewskiej „Dymy nad Birkenau”. Ten tragiczny czas, który jest w niej przedstawiony pozwala mi docenić to, co mam i co mnie otacza.

MOJA PASJA

Oczywiście sport, zajęcia z młodzieżą i treningi - na nic więcej nie mam czasu.

NAJWIĘKSZE MARZENIE

Tak na czasie to, żeby Bartek Kapustka strzelił zwycięską bramkę w meczu finałowym.

MÓJ PIERWSZY CENNY PRZEDMIOT

Nie mam zwyczaju przywiązywania się do rzeczy, ale ostatnio otrzymane wyróżnienie (Złota Róża tygodnika Temi) sprawiło mi dużo radości i dumy.

MIASTO ZA 25 LAT

Mam nadzieję, że baza sportowa dla adeptów piłki nożnej będzie w przyszłości bardziej rozbudowana. Mam na myśli pełnowymiarowe boisko ze sztuczną nawierzchnią, hali sportową itp...

Tu znajdziesz TARNÓW.PL

Autobusy MPK, UMT – ul. Nowa 4, ul. Goldhammera, ul. Mickiewicza 2, Sala Lustrzana ul. Wałowa 10, TCI Rynek 7, TCK Rynek 5, Teatr im. L. Solskiego ul. Mickiewicza 4, kino Marzenie, Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza, Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika, Zespół Przychodni Specjalistycznych w Tarnowie, I i II Urząd Skarbowy, ZUS, Pałac Młodzieży, CSM – Mościce, Komenda Miejska Policji – Mościce, ul. Traugutta, Karpacka Spółka Gazownicza, MPEC ul. Sienna 4, Pałac Ślubów, PWSZ, MWSE, Miejska Biblioteka Publiczna ul. Krakowska, Muzeum Okręgowe w Tarnowie – Rynek 3, RDN Małopolska ul. Bema 14, siedziby Rad Osiedli.

